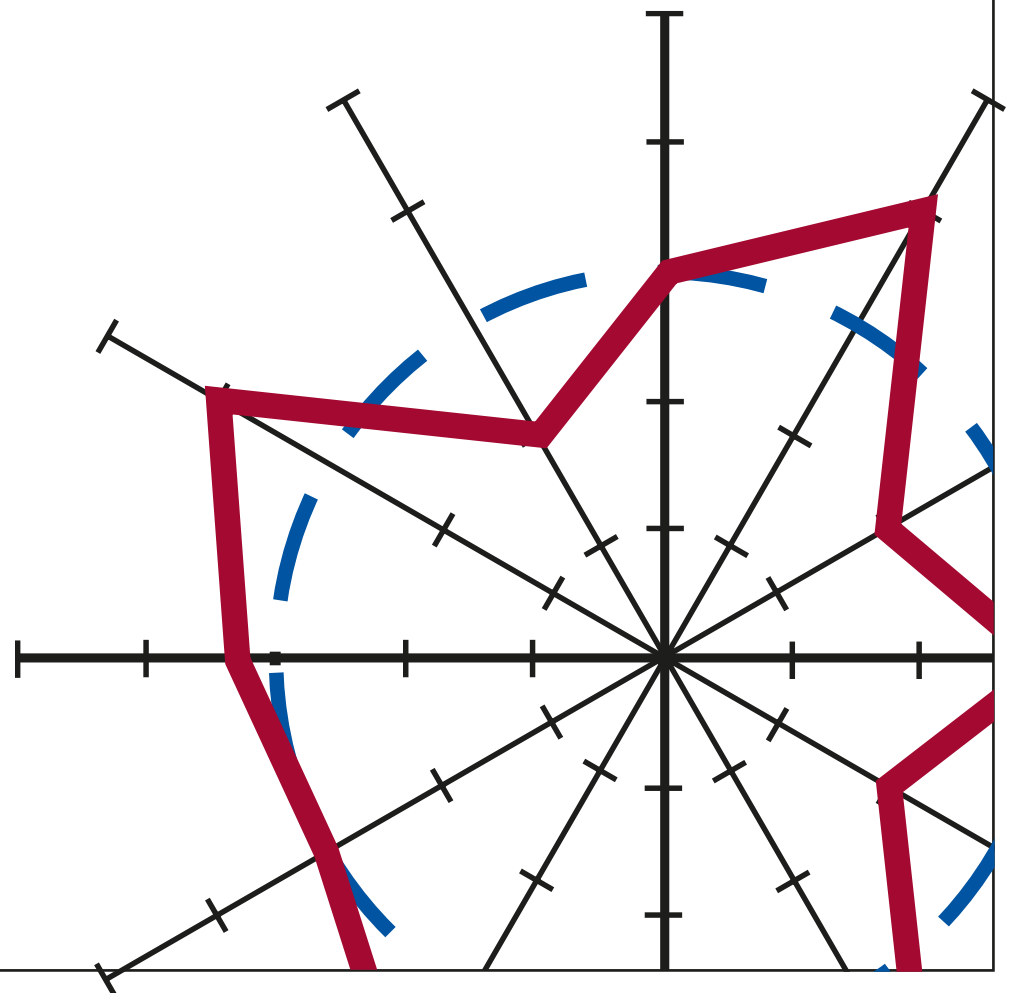

KommunForskning
i Västsverige

Finansiell profil

Tyresö kommun 2009–2011

Innehåll

Inledning – syfte med rapporten	3
Finansiell analys av kommunerna i Stockholms län	4
Så tolkar du den finansiella profilen!	13
Förklaringar av de fyra perspektiven och de finansiella nyckeltalen	14
Finansiell profil över kommunen 2009–2011	15
Finansiella profiler 2009–2011	20
Finansiella nyckeltal 2011	27

Inledning – syfte med rapporten

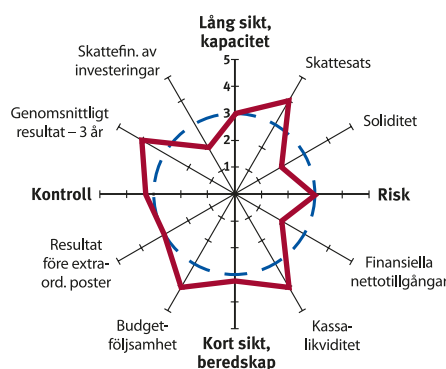
Denna rapport är ett komplement till den traditionella finansiella eller ekonomiska analys som återfinns i varje kommuns årsredovisning. Till skillnad från den traditionella analysen i årsredovisningen, som huvudsakligen beskriver utvecklingen över tid, fokuserar denna rapport i första hand på att analysera var din kommun befinner sig finansiellt och hur den har utvecklats i förhållande till övriga 25 kommuner i Stockholms län de senaste tre åren.

Jämförelsen bygger på en speciellt framtagen finansiell profil. Den är konstruerad som ett poläradiagram. Diagrammet innehåller, som beskrivs närmare i rapporten, dels fyra finansiella perspektiv, dels åtta finansiella nyckeltal som är viktiga ur en kommuns finansiella horisont. De fyra perspektiven är långsiktig betalningsberedskap eller kapacitet, kortsiktig betalningsberedskap, riskförhållande samt kontroll över den finansiella utvecklingen.

De finansiella nyckeltalen är sådana nyckeltal som är vanligt förekommande inom kommunsektorn. En närmare beskrivning av den finansiella profilen görs på sidorna 13–14.

Inledningsvis i rapporten redovisas en traditionell finansiell analys av hur kommunerna i Stockholms län har utvecklats finansiellt under perioden 2009–2011. Analysen kretsar kring de finansiella nyckeltal som används i den finansiella profilen längre fram i rapporten.

Därefter följer en beskrivning och en förklaring av den finansiella profilen och av de nyckeltal och perspektiv som ingår i den. I anslutning till detta görs en genomgång av just din kommuns finansiella ställning och utveckling under 2009–2011. Analysen fokuserar på att jämföra kommunens utveckling gentemot den genomsnittliga utvecklingen för Stockholms kommuner under samma period. Detta görs både via traditionella finansiella nyckeltal och med hjälp av

den finansiella profil som tidigare har beskrivits. Målsättningen är att belysa starka och svaga finansiella sidor hos kommunen.

Därefter följer en redovisning av samtliga Stockholmskommuners finansiella profiler för 2009–2011. Avslutningsvis redovisas ett antal finansiella nyckeltal uppställda i bokstavsordning utifrån de 26 kommunerna i Stockholms län.

Hans Petersson
Kommunforskning i Västsverige

Finansiell analys av kommunerna i Stockholms län

Tillfälligt konjunkturstöd och successivt förbättrad skatteunderlagsutveckling i kombination med en låg kostnadsutveckling, har skapat starka resultat under de senaste åren i många av kommunerna i Stockholms län. Många av kommunerna redovisade också under 2011 fortsatt ett sådant resultat som kan anses uppfylla grundläggande kriterier för god ekonomisk hushållning.

Syftet med denna analys är att kortfattat beskriva den finansiella utvecklingen och ställningen under perioden 2009 till 2011 bland de 26 kommunerna som ingår i Stockholms län. Analysen skall ses som ett komplement till den finansiella profil som presenteras längre fram i denna rapport.

Resultat före extraordinära poster förbättrades

Ett sätt att mäta balansen mellan kommunens löpande kostnader och intäkter är att studera "resultat före extraordinära poster". Relateras det till verksamhetens bruttokostnader kan man göra jämförelser mellan kommuner. Måttet bör ligga minst runt 2% över en längre tidsperiod, för då klarar de flesta kommuner av att finansiera en normal investeringsvolym med skatteintäkter. Det kommer i sin tur att innebära att kommunen stärker sitt finansiella handlingsutrymme. För expansiva kommuner med stora investeringar bör resultatet dock ligga på mellan 3 och 4% om kommunens finansiella handlingsutrymme skall bibehållas.

Under den analyserade treårsperioden förbättrades resultatet före extraordinära poster i förhållande till verksamhetens bruttokostnader från 2,5% till 3,0%. Årets resultat i förhållande till verksamhetens bruttokostnader gick från 2,3% till 2,9%. Skillnaden mellan dessa två mått är de extraordinära poster som redovisas i resultaträkningen. De är ej verksamhetsrelaterade poster som är av betydande belopp och av engångskaraktär. Dessa påverkade resultatet marginellt under perioden.

I riket förbättrades resultat före extraordinära poster i förhållande till verksamhetens bruttokostnader mellan 2009 och 2011 med 0,2 procentenheter från 1,8% till 2,0%. Det innebär att Stockholm läns utvecklades ungefär som riket under perioden, men ligger på en starkare nivå.

Jämför dock 2010 med 2011, försvagades resultatet både i riket och i Stockholms län med drygt 0,5 procentenheter.

Starkast resultat före extraordinära poster i relation till verksamhetens bruttokostnader under år 2011 redovisade Nykvarn med 15,8% och Sundbyberg med 9,1%. Tredje starkast resultat hade Österåker med 7,0% följt av Lidingö och Sollentuna med 5,0%. På sjätte plats kom Huddinge med 5,5%. Jämfört med 2010 är det bara Nykvarn som är nya i toppen, men det förklaras kommunen redovisade större jämförelsestörande intäkter i sitt resultat under 2011.

Svagast resultat redovisade Danderyd med -2,7%, följt av Järfälla med -1,3% och Nynäshamn med -1,2%. Fjärde

svagast resultat hade Nacka med -0,6%. Det var dessa fyra kommuner som redovisade ett negativt resultat under 2011. Danderyd och Järfälla fanns även med i botten under 2010.

Resultat före extraordinära poster*

Procent	2009	2010	2011	Snitt 09-11	Förändr 09-11
Nykvarn	0,4	3,2	15,8	6,5	
Sundbyberg	6,8	8,4	9,1	8,1	
Österåker	1,9	6,9	7,0	5,3	
Lidingö	2,2	5,5	5,0	4,2	
Sollentuna	6,6	2,8	5,0	4,8	
Huddinge	2,5	5,1	4,9	4,2	
Tyresö	2,3	2,9	4,3	3,2	
Botkyrka	2,4	4,8	3,4	3,5	
Ekerö	2,2	5,7	2,8	3,6	
Solna	2,8	4,9	2,8	3,5	
Salem	1,6	3,7	2,7	2,7	
Stockholm	3,0	4,2	2,7	3,3	
Upplands-Bro	0,9	2,2	2,4	1,8	
Norrtälje	2,9	4,8	2,3	3,3	
Vaxholm	1,9	2,0	2,2	2,0	
Vallentuna	2,1	6,3	2,1	3,5	
Täby	5,2	3,4	1,8	3,5	
Värmdö	4,7	2,3	1,8	2,9	
Sigtuna	2,8	2,6	1,4	2,3	
Södertälje	-0,5	2,2	1,2	1,0	
Haninge	2,6	3,7	1,1	2,5	
Upplands Väsby	0,3	2,1	0,8	1,1	
Nacka	3,9	2,9	-0,6	2,1	
Nynäshamn	0,8	3,1	-1,2	0,9	
Järfälla	1,3	1,8	-1,3	0,6	
Danderyd	0,1	0,9	-2,7	-0,6	
Medel Stockholm	2,5	3,8	3,0	3,1	0,5
Medel Riket	1,8	2,5	2,0	2,1	0,2

* Resultat före extraordinära poster relaterat till verksamhetens bruttokostnader

Starkast genomsnittligt resultat under de tre senaste åren redovisade Sundbyberg med starka 8,1% i genomsnitt per år. Även Nykvarn, Österåker, Sollentuna, Huddinge, Lidingö, Botkyrka, Ekerö, Solna, Täby, Vallentuna, Norrtälje, Stockholm och Tyresö redovisade goda resultatnivåer som var starkare än 3,0% under perioden. Den enda kommun som redovisade ett samlat negativt resultat under de tre åren var Danderyd med -0,6%.

Något ökad investeringsvolym

Investeringsvolymen är ett nyckeltal som tillsammans med resultatet förklarar utvecklingen för flera balansräknings-

orienterade nyckeltal, exempelvis soliditet, som återfinns i en finansiell analys. För investeringarna storlek skall bli jämförbart mellan kommunerna i gruppen har investeringarna relateras till verksamhetens nettokostnader. En genomsnittlig svensk kommun ligger under en längre period, 5–10 år, runt 7–8%, när det gäller detta nyckeltal. Variationerna mellan enskilda år är dock oftast stora, speciellt i mindre kommuner, där större investeringar påverkar kraftigt de enskilda åren. Siffrorna kan också påverkas om en kommun har stor del av sin investeringstygda verksamhet i bolagsform.

Den genomsnittliga investeringsvolymen i Stockholms län ökade något under den granskade perioden. Relateras årets investeringar till verksamhetens nettokostnader redovisade länet ett genomsnitt på 10% under 2009. Under 2010 och 2011 ökade nyckeltalet till 11%. Detta var samma trend som i riket, där investeringarna också ökade någon procentenhet under perioden. Detta dock från en lägre nivå, från 7% till 8%.

En genomsnittlig investeringsvolym på 10,6% per år under 2009–2011 för kommunerna i Stockholms län ligger några procentenheter högre än andra kommungrupper där finansiella profiler också har tagits fram. Det flesta grupper eller län ligger som tidigare nämnts runt 7–8% per år. Generellt är det dock så, att de större befolkningstygda regionerna redovisar större investeringsvolymen än snittet i riket.

Investeringsvolym 2009–2011 *

Procent	2009	2010	2011	Snitt 09–11
Värmdö	25	12	21	19,3
Nykvarn	19	14	21	18,0
Vallentuna	9	27	17	17,7
Järfälla	13	19	16	16,0
Nacka	7	17	22	15,3
Täby	18	12	15	15,0
Sigtuna	16	17	10	14,3
Sundbyberg	15	14	14	14,3
Upplands Väsby	20	6	12	12,7
Norrtälje	10	14	13	12,3
Botkyrka	13	12	11	12,0
Stockholm	12	10	12	11,3
Tyresö	8	9	17	11,3
Upplands-Bro	7	15	11	11,0
Salem	5	15	9	9,7
Danderyd	7	11	10	9,3
Lidingö	8	7	9	8,0
Sollentuna	13	4	7	8,0
Nynäshamn	7	12	4	7,7
Ekerö	5	9	6	6,7
Solna	9	6	5	6,7
Vaxholm	5	7	4	5,3
Haninge	3	3	6	4,0
Huddinge	3	4	4	3,7
Österåker	3	4	4	3,7
Södertälje	4	3	3	3,3
Medel	10	11	11	10,7
Medel Riket	7	7	8	7,3

* Nettoinvesteringar i relation till verksamhetens nettokostnader

De kommuner som investerade mest i förhållande till sina nettokostnader under 2009–2011 var Värmdö med 19% i genomsnitt per år. Kommunen följdes av Nykvarn och Vallentuna med 18% samt Järfälla med 16% per år. Dessa

följdes i sin tur av Nacka och Täby med 15% per år. Drygt 50% av kommunerna låg över 10% i genomsnitt under perioden, vilket är en hög nivå ur ett riksperspektiv. Detta bekräftar, att kommunerna i befolkningstygda förortsregioner och i Stockholm i synnerhet, har stora investeringsbehov både på grund reinvesteringar, men också på grund av en volymtillväxt i verksamheten.

Allra minst under perioden investerade Södertälje, Österåker, Huddinge, Haninge och Vaxholm. Dessa fem kommuner låg mellan 4% och 6% i genomsnitt per år. Ett problem när investeringsvolym jämförs, är att en del kommuner har sin investeringstygda verksamhet i bolagsform. Detta gäller flera av de kommuner som investerat minst under perioden i länet.

Försvagad skattefinansieringsgrad av investeringar

När den löpande driften har finansierats bör det helst återstå tillräckligt stor andel av skatteintäkter och generella statsbidrag för att större delen av investeringarna skall kunna finansieras med egna medel. Detta benämns skattefinansieringsgrad av investeringarna och 100% innebär att kommunen kan skattefinansiera samtliga investeringar som är genomförda under året. Sker detta kommer kommunen bli att stärka sin soliditet.

Stockholms läns genomsnittliga skattefinansieringsgrad av årets nettoinvesteringar varierade under perioden. Under 2009 kunde kommunerna i länet i genomsnitt finansiera 83% av årets nettoinvesteringar med skatteintäkter. 2010 förbättrades nyckeltalet till 105%, för att under 2011 försvagas 89%. Tillsammans innebär detta att kommunerna i länet under perioden likvidmässigt inte kunde finansiera samtliga sina investeringar med skatteintäkter. Den genomsnittliga

Skattefinansieringsgrad av investeringarna *

Procent	2009	2010	2011	Snitt 09–11
Österåker	172	301	261	245
Huddinge	146	172	181	166
Vaxholm	136	154	167	152
Haninge	160	199	51	137
Ekerö	132	119	137	129
Lidingö	88	178	117	128
Solna	76	157	138	124
Sollentuna	86	126	140	117
Sundbyberg	94	113	127	111
Södertälje	33	165	108	102
Salem	138	66	100	101
Norrtälje	97	101	64	87
Botkyrka	61	93	85	80
Nykvarn	35	69	132	79
Tyresö	81	83	53	72
Sigtuna	57	56	84	66
Nacka	131	46	18	65
Täby	62	75	45	61
Stockholm	50	74	49	58
Danderyd	73	59	23	52
Upplands Väsby	18	99	36	51
Upplands-Bro	57	33	54	48
Vallentuna	67	43	34	48
Nynäshamn	37	66	28	44
Värmdö	38	58	30	42
Järfälla	45	36	17	33
Medel Stockholm	83	105	89	93
Medel Riket	121	134	89	115

* Resultat före extraordinära poster plus avskrivningar i relation till investeringar.

skattefinansieringsgraden för hela perioden hamnade på 93%. Det innebar att i några kommuner fick finansiera en liten del av investeringar via ökad skuldsättning och/eller minskade likvida medel. I många fall används också realisationsvinster från försäljningar av anläggningstillgångar för att finansiera investeringar.

Skattefinansieringsgraden varierar liksom övriga nyckeltal kraftigt mellan olika kommuner i länet. Nyckeltalet är både beroende av vilket resultat och av vilken investeringsvolym kommunen uppvisar. Det är också på det viset att de olika kommunerna befinner sig i olika investeringsfaser, vilket gör att skattefinansieringsgraden bör studeras över en längre tidsperiod för att några slutsatser skall kunna dras.

Studeras hela perioden 2009 till 2011 var det 10 av 26 kommuner (38%) som kunde skattefinansiera samtliga investeringar. Dessa var Österåker, Huddinge, Vaxholm, Haninge, Ekerö, Lidingö, Solna, Sollentuna, Sundbyberg, Södertälje och Salem. Det bör poängteras att flera av dessa kommuner redovisade en lägre investeringsvolym än genomsnittet under perioden, vilket förstås gör det lättare att uppnå en god skattefinansieringsgrad av investeringarna. Med tanke på de goda resultatnivåerna som många kommuner uppvisade under perioden var det förvånansvärt få kommuner som klarade att skattefinansiera sina investeringar. Förklaringen är ju som tidigare nämnts att investeringsvolymen var hög i Stockholmsområdet under den studerade perioden.

Elva kommuner låg under 70% i skattefinansieringsgrad av investeringarna, vilket innebär att investeringarna under perioden till 30% fick finansieras med ökade lån/minskad likviditet. I många fall används också realisationsvinster från försäljningar av anläggningstillgångar.

Förbättrad soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med skatteintäkter. Ju högre soliditet, desto mindre skuldsättning har kommunen. I denna rapport används ”soliditet inkl samtliga pensionsförpliktelser och särskild löneskatt” för att få med de pensionsförpliktelser med vidhängande löneskatt som återfinns utanför balansräkningen. Det ger en bättre bild av kommunens totala långsiktiga finansiella handlingsutrymme.

Stockholms läns genomsnittliga soliditet (inkl samtliga pensionsförpliktelser och särskild löneskatt) förbättrades under 2009–2011 med 2 procentenheter från 12% till 14%. En viktig förklaring till detta var minskade åtaganden under 2010 för de pensionsförpliktelser som är äldre än 1998 och som ligger utanför balansräkningen. En nivå på 14% är en hög nivå om en jämförelse görs med riket där samma nyckeltal uppgår till ca 6%.

Jämförs dock 2010 med 2011, föll soliditeten i länet med 3 procentenheter. En förklaring till detta var ökade åtaganden för pensionsförpliktelserna på grund av en förändrad diskonteringsränta under 2011. Det innebär att pensionsförpliktelserna under perioden har påverkats av omvärldsfaktorer både i positiv och negativ riktning.

Starkast soliditet 2011 hade Sollentuna med 56%, följt av Solna och Sundbyberg med 55%. Därefter kom Lidingö med 42%, Stockholm med 34% och Nykvarn med 32%.

Svagast soliditet hade Haninge med -16%. Näst svagast värde redovisade Ekerö och Upplands Väsby med -13%. Fjärde svagast soliditet uppvisade Österåker med -11%.

Soliditet

Procent	2009	2010	2011	Förändr 09-11
Sollentuna	48	55	56	8
Solna	53	55	55	2
Sundbyberg	48	55	55	7
Lidingö	39	44	42	3
Stockholm	37	39	34	-3
Nykvarn	32	31	32	0
Danderyd	37	38	31	-6
Täby	28	33	28	0
Botkyrka	28	30	23	-5
Huddinge	27	28	17	-10
Vallentuna	23	26	16	-7
Norrtälje	10	16	15	5
Salem	12	16	15	3
Nacka	11	14	7	-4
Södertälje	7	7	6	-1
Värmdö	5	5	4	-1
Upplands-Bro	-1	2	1	2
Järfälla	2	5	-1	-3
Nynäshamn	3	4	-1	-4
Tyresö	-10	-4	-3	7
Sigtuna	-12	-7	-10	2
Vaxholm	-11	-9	-10	1
Österåker	-36	-17	-11	25
Ekerö	-14	-12	-13	1
Upplands Väsby	-12	-6	-13	-1
Haninge	-21	-14	-16	5
Medel	12	17	14	2
Medel Riket	4	8	6	2

Av kommunerna i länet lyckades hälften alla kommuner förbättra soliditeten (inkl. samtliga pensionsförpliktelser och särskild löneskatt) under den granskade perioden. Störst förbättring i länet uppvisade Österåker med 25 procentenheter, Sollentuna med 8 procentenheter samt Tyresö och Sundbyberg med 7 procentenheter.

Förbättrad likviditet

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortsiktiga handlingsberedskap. En oförändrad eller ökande kassalikviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att kommunens totala finansiella handlingsutrymme har stärkts.

Länets genomsnittliga kassalikviditet förbättrades under perioden med 8 procentenheter från 77% till 85%. Detta innebar att de kortfristiga skulderna översteg de likvida medlen och de kortfristiga fordringarna. Denna nivå är dock god ur risksynpunkt eftersom det i kommunernas kortfristiga skulder ingår en semesterlöneskuld som utgör ca 30-40% av de kortfristiga skulderna. Den förändras normalt inte i någon större omfattning under året och utgör därför ingen större belastning på likviditeten. Detta innebär att en nivå på över 60% tryggar den kortsiktiga betalningsberedskapen för kommuner med ett normalt likviditetsflöde.

Kassalikviditeten varierade mellan 200% och 16%. Starkast kassalikviditet 2011 hade Täby med 200%, därefter följde Österåker med 174% och Stockholm med 150%. Svagast likviditet redovisade Södertälje med 16% och näst svagast Huddinge med 21%. Dessa kommuner och ett antal kommuner till i Stockholms län har valt all ligga med korta krediter som används när det finns betalningstoppar.

Kassalikviditet

Procent	2009	2010	2011	Förändr 09-11
Täby	183	186	200	17
Österåker	113	133	174	61
Stockholm	139	135	150	11
Sundbyberg	145	140	132	-13
Danderyd	133	102	122	-11
Solna	51	80	116	65
Upplands-Bro	73	78	113	40
Ekerö	81	73	108	27
Sollentuna	93	101	106	13
Tyresö	55	48	106	51
Värmdö	65	64	89	24
Haninge	95	86	85	-10
Vallentuna	119	83	79	-40
Upplands Väsby	21	66	70	49
Nynäshamn	157	167	68	-89
Salem	44	60	68	24
Vaxholm	55	53	65	10
Lidingö	39	52	63	24
Järfälla	46	39	60	14
Nykvarn	37	52	52	15
Norrtälje	36	34	47	11
Sigtuna	27	24	43	16
Nacka	37	40	29	-8
Botkyrka	33	47	22	-11
Huddinge	90	70	21	-69
Södertälje	24	26	16	-8
Medel	77	78	85	8
Medel Riket	78	86	89	11

Försvagade finansiella nettotillgångar

I måttet finansiella nettotillgångar ingår alla de finansiella tillgångar i balansräkningen som kommunen beräknas omsätta på tio års sikt, nämligen samtliga omsättningstillgångar, långfristiga placeringar och fordringar samt kort- och långfristiga skulder. Nettot av dessa har sedan relaterats till verksamhetens bruttokostnader för att en jämförelse skall kunna ske kommuner emellan. Måttet är intressant eftersom det speglar den tidsrymd som ligger någonstans mellan likviditetsmåttet och soliditeten. Man skulle kunna uttrycka det som ”medellång betalningsberedskap”. I måttet elimineras också vidareutlåning inom kommunkoncernen.

Mellan 2009–2011 försvagades i länet de genomsnittliga finansiella nettotillgångarna relaterade till verksamhetens bruttokostnader från 1% till -6%. Nivån på måttet innebär att kommunernas skulder marginellt översteg kommunernas finansiella tillgångar under 2011. Förklaringen till försvagningen under perioden var att en del av investeringarna i ett antal av kommunerna inte kunde finansieras med skatteintäkter och att några kommuner under perioden förändrade sina organisationsstrukturer.

Finansiella nettotillgångar

Procent	2009	2010	2011	Förändr 09-11
Solna	86	85	84	-2
Sundbyberg	37	37	40	3
Södertälje	31	33	33	2
Huddinge	27	29	31	4
Stockholm	25	21	20	-5
Sollentuna	51	50	18	-33
Lidingö	14	15	17	3
Österåker	0	6	12	12
Haninge	7	9	7	0
Täby	12	10	4	-8
Norrtälje	4	4	2	-2
Upplands-Bro	12	5	2	-10
Botkyrka	10	8	0	-10
Danderyd	-1	-4	-9	-8
Nykvarn	16	15	-11	-27
Upplands Väsby	-22	-13	-19	3
Vallentuna	2	-9	-21	-23
Järfälla	-6	-16	-24	-18
Tyresö	-21	-20	-24	-3
Nynäshamn	-20	-20	-25	-5
Sigtuna	-27	-30	-29	-2
Ekerö	-47	-42	-32	15
Nacka	-20	-27	-39	-19
Salem	-39	-42	-41	-2
Värmdö	-11	-54	-63	-52
Vaxholm	-92	-86	-80	12
Medel	1	-1	-6	-7
Medel Riket	-3	-2	-4	-1

Starkast värde avseende finansiella nettotillgångar relaterat till verksamhetens bruttokostnader under 2011 uppvisade Solna med 84%, Sundbyberg med 40%, Södertälje med 33% och därefter Huddinge med 31%. Ytterligare 9 kommuner, totalt 13 kommuner, redovisade ett positivt värde, vilket innebar att de finansiella tillgångarna översteg de kort- och långfristiga skulderna.

En kommun med goda finansiella nettotillgångar karaktäriseras ofta också av en god soliditet, men den finns också kommuner som har goda finansiella nettotillgångar även om soliditeten är mer genomsnittlig. Dessa utmärks då av att kommunen har en stor del av sina tillgångar i långfristiga fordringar och omsättningstillgångar. Kommuner som sålt delar av sina anläggningstillgångar inom koncernen utmärks oftast av goda finansiella nettotillgångar.

Svagast värde redovisade Vaxholm med -80%, följt av Värmdö med -63% samt Salem med -41%. Med dessa kommuner är det oftast tvärtom. Dessa kommuner utmärks av att de har en stor del av sina tillgångar som anläggningstillgångar.

Sjutton kommuner (65%) försvagade sina finansiella nettotillgångar mellan 2009 och 2011. Mest försvagade Värmdö, Sollentuna, Nykvarn, Vallentuna, Nacka, Järfälla, Upplands-Bro och Botkyrka sina finansiella nettotillgångar. Sex kommuner förbättrade de under samma period. Det var Ekerö, Österåker, Vaxholm, Huddinge, Sundbyberg, Lidingö, Upplands-Väsby och Södertälje.

Minskad genomsnittlig skattesats

Skattesats är ett nyckeltal som speglar kommunens långsiktiga handlingsberedskap i förhållande till övriga kommuner i gruppen, eftersom en jämförelsevis låg skattesats innebär en potential att stärka intäktsidan genom ett ökat skatteuttag. Det är samtidigt viktigt att klargöra att det redovisade betraktelsesättet är tämligen pragmatiskt och därmed kan ha begränsad betydelse i praktiken. Storleken på skatteuttaget är ju en ideologisk fråga.

Den genomsnittliga skattesatsen i länet förändrades under 2009–2011 från 19,17 till 19,13 kronor på grund av skattesänkningar i Haninge, Lidingö, Sigtuna, Vaxholm och Österåker.

Skatten varierade under 2011 mellan 17,12 kr och 20,28 kr i de olika kommunerna. Lägst primärkommunal skatt hade Solna med 17,12 kr följda av och Danderyd med 17,20 kr. Högst skatt hade Värmdö med 20,28 kr, Södertälje och Botkyrka med 20,13 kr och Norrtälje med 20,12 kr.

Primärkommunal skattesats

Procent	2009	2010	2011	Förändr 09–11
Solna	17,12	17,12	17,12	0,00
Danderyd	17,20	17,20	17,20	0,00
Stockholm	17,48	17,48	17,48	0,00
Täby	17,63	17,63	17,63	0,00
Sollentuna	18,20	18,20	18,20	0,00
Nacka	18,26	18,26	18,26	0,00
Lidingö	18,86	18,86	18,62	-0,24
Järfälla	18,63	18,63	18,63	0,00
Österåker	19,23	19,23	18,90	-0,33
Vallentuna	18,98	18,98	18,98	0,00
Sundbyberg	19,03	19,03	19,03	0,00
Upplands Väsby	19,18	19,18	19,18	0,00
Ekerö	19,23	19,23	19,23	0,00
Tyresö	19,48	19,48	19,48	0,00
Upplands-Bro	19,58	19,58	19,58	0,00
Haninge	20,08	20,08	19,78	-0,30
Vaxholm	19,88	19,88	19,78	-0,10
Nynäshamn	19,83	19,83	19,83	0,00
Salem	19,90	19,90	19,90	0,00
Huddinge	19,95	19,95	19,95	0,00
Nykvarn	19,95	19,95	19,95	0,00
Sigtuna	20,10	19,98	19,98	-0,12
Norrtälje	20,12	20,12	20,12	0,00
Botkyrka	20,13	20,13	20,13	0,00
Södertälje	20,13	20,13	20,13	0,00
Värmdö	20,28	20,28	20,28	0,00
Medel	19,17	19,17	19,13	-0,04

Minskade borgensåtagande

Borgensåtagande i förhållande till verksamhetens bruttokostnader är ett risknyckeltal. Kommuner med höga borgensåtagande bör ha god kontroll på de kommunala bolag som kommunen har gått i borgen för.

Relateras kommunernas borgensåtagande till verksamhetens bruttokostnader, redovisade länet ett värde under 2009 på 44%. Under 2010 minskade det till 43%, för att under 2011 sjunka till 40%. Variationen var dock stor mellan enskilda kommuner. Det finns både kommuner som ökade och minskade kraftigt under perioden.

Borgensåtagande *

Procent	2009	2010	2011	Förändr 09–11
Österåker	103	120	120	17
Sundbyberg	138	131	106	-32
Solna	103	79	97	-6
Sigtuna	75	78	89	14
Tyresö	64	78	81	17
Upplands-Bro	89	84	78	-11
Nynäshamn	48	44	64	16
Botkyrka	51	58	54	3
Järfälla	50	49	48	-2
Upplands Väsby	25	39	47	22
Huddinge	144	132	40	-104
Vallentuna	14	30	35	21
Ekerö	34	32	33	-1
Haninge	40	33	30	-10
Södertälje	46	40	28	-18
Salem	26	28	25	-1
Värmdö	69	22	22	-47
Norrtälje	2	12	12	10
Vaxholm	10	11	10	0
Täby	10	9	9	-1
Lidingö	6	5	5	-1
Danderyd	4	4	4	0
Stockholm	3	3	2	-1
Nacka	1	1	1	0
Nykvarn	1	1	1	0
Sollentuna	1	1	1	0
Medel	44	43	40	-4

* Borgensåtagande relaterat till verksamhetens bruttokostnader

De kommuner i länet som hade beviljat mest i borgensåtaganden i relation till verksamhetens bruttokostnader under 2011 var Österåker (120%), Sundbyberg (106%), Solna (97%). Minst hade beviljats av Nacka, Nykvarn och Sollentuna som i princip inte har några borgensåtagande (1%).

Förbättrad följsamhet mot budget

När det gäller budgetföljsamhet, mäts den i modellen mot resultatraden "verksamhetens nettokostnader". Avvikelsen ställs sedan i relation till verksamhetens bruttokostnader för att det skall gå att jämföra kommunerna. Förklaringen till detta är att målsättningen är att fånga verksamhetens/nämndernas budgetföljsamhet exklusive finansiella poster såsom skatteintäkter och finansnetto.

Budgetavvikelsen blev allt lägre under den studerade treårsperioden. Relateras budgetavvikelsen till verksamhetens bruttokostnader uppgick avvikelsen till 1,2% under 2009 och till 0,8% under 2010. Under 2011 noterades en budgetavvikelse på 0,0%. Samtliga år under perioden uppvisade alltså ett genomsnittligt positivt värde.

Under 2009 redovisade 7 av 26 kommuner i Stockholms län negativ budgetavvikelse när det gäller "resultat 1" eller nivån "verksamhetens nettokostnader". Detta ökade till 8 kommuner under 2010 för att under 2011 öka till 12 kommuner.

Spännvidden var stor mellan kommunerna. Variationen under 2011 låg mellan 3,4% och -3,3%. Detta innebar att jämfört med tidigare år var spännvidden ganska oförändrad mellan de starkaste och svagaste värdena.

Budgetföljsamhet *

Procent	2009	2010	2011
Botkyrka	1,2	1,3	-0,1
Danderyd	-0,2	-0,1	-2,8
Ekerö	1,3	3,5	0,4
Haninge	2,9	-0,4	0,3
Huddinge	1,8	1,1	1,4
Järfälla	-0,4	0,5	-3,2
Lidingö	1,8	3,3	2,2
Nacka	2,2	-0,6	-3,3
Norrtälje	2,4	1,5	1,5
Nykvarn	-1,9	-1	-1,7
Nynäshamn	0,4	1,1	-1,8
Salem	1,7	0,2	0,1
Sigtuna	3,2	0	-0,1
Sollentuna	1,7	1,1	-1,1
Solna	0,3	1,8	1,7
Stockholm	1,2	1,3	3,4
Sundbyberg	0,6	-1	-1,8
Söde tälje	-0,2	3,9	2,1
Tyresö	0,2	0	0,1
Täby	3,9	1,2	1,1
Upplands Väsby	-0,1	-0,6	-1,4
Upplands-Bro	2,4	0,6	1,3
Vallentuna	2,4	5,1	1,1
Vaxholm	-0,5	-3,1	-1,2
Värmdö	3,4	0,9	-0,3
Österåker	-0,6	-0,5	2
Medel	1,2	0,8	0,0

* Budgetutfall resultatraden "verksamhets nettokostnader" relaterat till relaterat till "verksamhets bruttokostnader".

En avslutande kommentar

Många kommuner i Stockholm fortsatte under 2011 att redovisa goda eller tillfredställande resultatnivåer och även i många av kommunerna i kombination med ett starkt finansiellt utrymme. Detta ger ett antal av kommunerna goda förutsättningar att möta det i dagsläget något kärvare finansiella antaganden som finns för 2013.

En annan utmaning som kräver finansiell styrka i framtiden är att många kommuner står inför stora investeringar de närmaste åren. De större investeringar som gjordes under 1960- och 1970-talen i infrastruktur och lokaler måste nu refinansieras. Dessutom måste många fastigheter och anläggningar anpassas till nya driftmetoder som utvecklats för att bedriva verksamheten effektivt.

När det gäller resultatnivå och finansiellt handlingsutrymme finns ganska stora skillnader mellan enskilda kommuner i Stockholms län. Det finns få kommuner som har samma finansiella förutsättningar. De 26 kommunerna har utifrån 2011 års räkenskaper inordnats i en matris på nästa sida

(tabell 1) som innehåller nio grupper. Matrisen är subjektiv och bygger på vad författaren anser vara stark och svag finansiellt resultat och ställning. Matrisen skall därför läsas och tolkas utifrån detta. Den bygger dels på kommunens finansiella resultat under de tre senaste åren och kommunens finansiella ställning i form av soliditet.

Av matrisen kan utläsas att 8 av 26 kommuner i länet hade ett genomsnittligt resultat under de tre senaste åren som var starkare än 2% i kombination med en soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser som under 2011 var högre än 20%. Dessa var i bokstavsordning, Botkyrka, Lidingö, Nykvarn, Sollentuna, Solna, Stockholm, Sundbyberg och Täby. Det går inte generellt att uttala sig om god ekonomisk hushållning, men de flesta av dessa kommuner torde leva upp till de generella kriterier som lagstiftaren diskuterade i förarbetet till kommunallagen i samband med att begreppet god ekonomisk hushållning har infördes eller har reviderats.

En annan stor grupp av kommuner (6 st) var de som hade ett starkare genomsnittligt resultat under de tre senaste åren än 2%, dock en soliditet mellan 20% och 0%. Dessa var Huddinge, Nacka, Norrtälje, Salem, Vallentuna och Värmdö. Dessa kommuner bör fortsätta på den inslagna vägen, med ett resultat över 2% av verksamhetens bruttokostnader. Detta kommer leda till en förstärkning av kommunens soliditet.

En tredje stor grupp av kommuner (6 st) var de som hade ett starkare genomsnittligt resultat under de tre senaste åren än 2%, dock en soliditet som var svagare 0%. Dessa var Ekerö, Haninge, Sigtuna, Tyresö, Vaxholm och Österåker. Även dessa kommuner bör fortsätta på den inslagna vägen, med ett resultat över 2% av verksamhetens bruttokostnader. Detta kommer leda till en nödvändig förstärkning av kommunens soliditet.

En fjärde grupp var de kommuner som hade ett genomsnittligt resultat under de tre senaste åren som låg mellan 1%-2% och en soliditet mellan 20% och 0%. De var Upplands-Bro och Södertälje. Dessa två kommuner måste förbättra sin resultatnivå med 1-2 procentenheter för att stärka sin soliditet. Detta gäller även för Upplands-Väsby som har en svagare soliditet än Upplands-Bro och Södertälje och därför är det extra viktigt att kommunen förbättrar sitt resultat.

De tre återstående kommunerna, Danderyd, Järfälla och Nynäshamn uppvisade ett genomsnittligt resultat under perioden som var svagare än 1%. Samtliga tre kommuner bör snarast förbättra sin resultatnivå med minst 1-2 procentenheter för att bibehålla och i Järfällas och Nynäshamns fall stärka sin soliditet.

Tabell 1: Finansiellt resultat och ställning för kommunerna i Stockholms län 2011

I denna tabell har kommunerna i Stockholms län placerats in utifrån två dimensioner, resultat i form av det genomsnittliga resultatet under 2009–2011 och finansiell ställning i form av soliditet under 2011. Varje dimension har sedan delats upp i tre olika underdelar; ”stark”, ”varken stark eller svag” samt ”svag”. Det innebär att det finns nio olika scenarier/rutor som en kommun kan placeras in i. Ju starkare ekonomi, ju längre upp till vänster hamnar kommunen. Kommunerna i respektive ruta har dock inte ordnats i finansiell ordning, utan ligger i bokstavsordning.

	Stark finansiell ställning (En soliditet som är starkare än 20% under 2011 *)	Varken stark eller svag finansiell ställning (En soliditet som ligger mellan 0–20% under 2011 *)	Svag finansiell ställning (En soliditet som är svagare än 0% under 2011 *)
Starkt resultat (Resultatet var högre än 2 % av verksamhetens bruttokostnader under perioden 2009–2011)	Botkyrka Lidingö Nykvarn Sollentuna Solna Stockholm Sundbyberg Täby	Huddinge Nacka Norrtälje Salem Vallentuna Värmdö	Ekerö Haninge Sigtuna Tyresö Vaxholm Österåker
Varken starkt eller svagt resultat (Resultatet låg mellan 1%–2 % av verksamhetens bruttokostnader under perioden 2009–2011)		Upplands-Bro Södertälje	Upplands-Väsby
Svagt resultat (Resultatet var svagare än 1% av verksamhetens bruttokostnader under perioden 2009–2011.)	Danderyd		Järfälla Nynäshamn

* Soliditeten innefattar samtliga pensionsförpliktelser.

Tabell 2: Genomsnittliga finansiella nyckeltal hos kommunerna i Stockholms län 2009–2011

I denna tabell har redovisats hur ett antal genomsnittliga finansiella nyckeltal har utvecklats för kommunerna i Stockholms län mellan 2009–2011. Förklaringar och definitioner av nyckeltalen återfinns i ett eget avsnitt i rapporten.

Nyckeltalen redovisas i procent	2009	2010	2011
<i>Verksamhetens nettokostnader/skatteintäkter</i>	94,3	92,5	92,4
<i>Avskrivningar/skatteintäkter</i>	3,8	4,0	3,9
<i>Finansnetto/skatteintäkter</i>	-1,2	-1,0	0,3
Verksamhetens nettokostnader/skatteintäkter	96,9	95,5	96,6
Skattefinansieringsgrad av investeringar	83	105	89
Nettoinvesteringar/verksamhetens nettokostnader	10	11	11
Resultat före extraordinära poster/verksamhetens kostnader	2,5	3,8	3,0
Årets resultat/verksamhetens kostnader	2,3	3,7	2,9
Genomsnittligt resultat före extraordinära poster under de tre senaste åren/verksamhetens kostnader	2,5	2,7	3,1
Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt	12	17	14
Finansiella nettotillgångar/verksamhetens kostnader	1	-1	-6
Kassalikviditet	77	78	85
Primärkommunal skattesats (kr)	19,17	19,17	19,13
Borgensåtagande/verksamhetens kostnader	44	43	40
Budgetavvikelse för verksamhetens nettokostnader/verksamhetens kostnader	1,2	0,8	0,0

Tabell 3: Finansiella styrkor och svagheter hos kommunerna i Stockholms län under 2011

Denna tabell försöker beskriva styrkor och svagheter hos de olika kommunerna utifrån perspektiven skattesats, resultatnivå samt kort och långsiktigt finansiellt handlingsutrymme. Modellen är subjektiv, men bygger på de kriterier kring god ekonomisk hushållning som har redovisats i analysen ovan. Tabellen skall ses som en beskrivning av finansiella förutsättningar i grova drag. Graderingen är gjord utifrån 2011 års räkenskaper.

FINANSIELLA MÅTT	Starkt värde¹⁾	Varken starkt eller svagt¹⁾	Svagt värde¹⁾
<p>Skattesats 2011</p> <p>För samtliga fyra nyckeltal i denna tabell gäller att "ju högre upp i tabellen kommunen befinner sig desto starkare värde har kommunen på nyckeltalet".</p> <p>Exempelvis: Solna har den lägsta skatten bland de kommuner som ligger i kolumnen med starkt värde längst till vänster. Den placeras därför högst upp.</p> <p>* Värdena skattesats för starkt och svagt är satta ur ett riksperspektiv.</p>	<p>19,50 kr eller lägre</p> <p>Solna Danderyd Stockholm Täby Sollentuna Nacka Lidingö Järfälla Österåker Vallentuna Sundbyberg Upplands-Väsby Ekerö Tyresö</p>	<p>19,50 till 20,00 kr</p> <p>Upplands-Bro Haninge Vaxholm Nynäshamn Salem Huddinge Nykvarn Sigtuna</p>	<p>20,00 kr eller högre</p> <p>Norrtälje Botkyrka Södertälje Värmdö</p>
<p>Resultatnivå 2011</p> <p>(Resultat före extraordinära poster i förhållande till verksamhetens bruttokostnader)</p>	<p>2,0% eller starkare</p> <p>Nykvarn Sundbyberg Österåker Lidingö Sollentuna Huddinge Tyresö Botkyrka Ekerö Solna Salem Stockholm Upplands-Bro Norrtälje Vaxholm Vallentuna</p>	<p>1,9% till 1,0%</p> <p>Täby Värmdö Sigtuna Södertälje Haninge</p>	<p>1,0% eller svagare</p> <p>Upplands-Väsby Nacka Nynäshamn Järfälla Danderyd</p>
<p>Långsiktig resultatnivå 2009–2011</p> <p>(Genomsnittligt resultat före extraordinära poster under 3 år/verksamhetens bruttokostnader)</p>	<p>2,0% eller starkare</p> <p>Sundbyberg Nykvarn Österåker Sollentuna Huddinge Lidingö Botkyrka Ekerö Solna Täby Vallentuna Norrtälje Stockholm Tyresö Värmdö Salem Haninge Sigtuna Nacka Vaxholm</p>	<p>1,9% till 1,0%</p> <p>Upplands-Bro Upplands-Väsby Södertälje</p>	<p>1,0% eller svagare</p> <p>Nynäshamn Järfälla Danderyd</p>

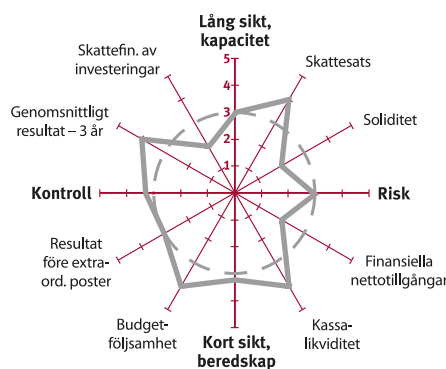
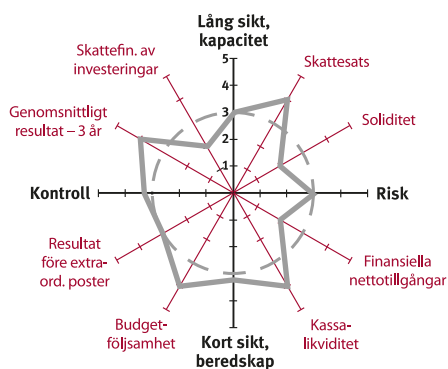
¹⁾ De olika värdena för de finansiella nyckeltalen är satta utifrån subjektiva värderingar. Detta är författarens egen bedömning av vad som bör anses som god ekonomisk hushållning för kommuner över en längre tid. Värderingar baserar sig dock till stor del på de genomsnittliga värden som finns i kommunsektorn i Sverige. En vägning av dessa har gjorts mot rådande teorier kring en organisations möjligheter till kort- och långsiktig överlevnadsförmåga.

FINANSIELLA MÅTT	Starkt värde¹⁾	Varken starkt eller svagt¹⁾	Svagt värde¹⁾
Kortsiktigt finansiellt handlingsutrymme 2011 (Kassalikviditet)	75% eller högre Täby Österåker Stockholm Sundbyberg Danderyd Solna Upplands-Bro Ekerö Sollentuna Tyresö Värmdö Haninge Vallentuna	74,9% till 55% Upplands-Väsby Nynäshamn Salem Vaxholm Lidingö Järfälla Nykvarn	54,9% eller lägre Norrtälje Sigtuna Nacka Botkyrka Huddinge Södertälje
Långsiktigt finansiellt handlingsutrymme 2011 (Soliditet inklusive pensionsförpliktelser)	20% eller högre Sollentuna Solna Sundbyberg Lidingö Stockholm Nykvarn Danderyd Täby Botkyrka	19,9% till 0% Huddinge Vallentuna Norrtälje Salem Nacka Södertälje Värmdö Upplands-Bro	-0,1% eller lägre Järfälla Nynäshamn Tyresö Sigtuna Vaxholm Österåker Ekerö Upplands-Väsby Haninge

¹⁾ De olika värdena för de finansiella nyckeltalen är satta utifrån subjektiva värderingar. Detta är författarens egen bedömning av vad som bör anses som god ekonomisk hushållning för kommuner över en längre tid. Värderingar baserar sig dock till stor del på de genomsnittliga värden som finns i kommunsektorn i Sverige. En vägning av dessa har gjorts mot rådande teorier kring en organisations möjligheter till kort- och långsiktig överlevnadsförmåga.

Så tolkar du den finansiella profilen!

Den finansiella profil i form av ett så kallat spindeldiagram som används i denna rapport för att beskriva kommunens finansiella ställning, innehåller åtta olika nyckeltal och fyra viktiga finansiella perspektiv. Nedan görs en beskrivning av de olika delarna i profilen. De beskrivna delarna är markerade med rött. Profilen i exemplet är fingerad.

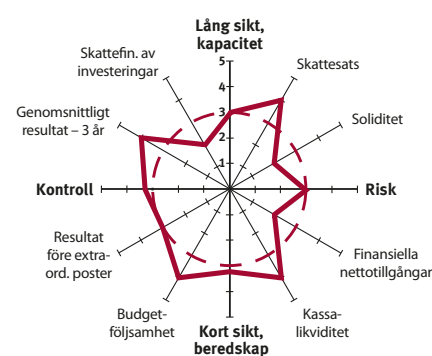
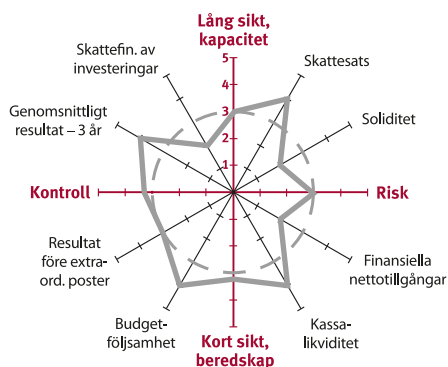

Åtta nyckeltal

Diagrammet innehåller åtta nyckeltal redovisade på åtta axlar. Nyckeltalen speglar olika dimensioner av den analyserade kommunens finansiella situation och utveckling. Vissa nyckeltal är relaterade till verksamhetens kostnader för att de skall kunna jämföras mellan olika kommuner. Nyckeltalen beskrivs på sidan 14.

Skalan

Diagrammet har skalan 1–5. Poängskalan är relativ. Det finns 26 kommuner i Stockholm och poängen har fördelats enligt följande: De tre kommunerna som har de starkaste observationen inom varje nyckeltal får en femma, de fem kommuner som följer får en fyra. De 10 kommuner som ligger i mitten får en tre. Därefter följer fem kommuner som får en två och de tre svagaste kommunerna får följaktligen en etta.

Fyra axlar/perspektiv

Diagrammet innehåller fyra axlar som ska ge en samlad bedömning av fyra viktiga finansiella perspektiv. Varje perspektiv/axel är summan av de fyra nyckeltal som ligger närmast intill axeln. Samtliga fyra nyckeltal väger lika tungt i bedömningen. Exempelvis är Risk summan av nyckeltalen primärkommunal skatt, soliditet, finansiella nettotillgångar och kassalikviditet.

Poäng och genomsnitt

Den heldragna linjen visar de olika poäng som den analyserade kommunen har fått för varje enskilt nyckeltal resp. för de fyra sammanvägda axlarna. Den streckade ringen i mitten visar trean i den analyserade gruppen. Ligger kommunen utanför den streckade ringen har den ett starkare värde än genomsnittet i gruppen och omvänt. Den heldragna linjen redovisar den finansiella profilen för den analyserade kommunen.

Förklaringar av de fyra perspektiven och de finansiella nyckeltalen

De fyra perspektiven

Den finansiella profilen som redovisas i denna rapport innehåller fyra perspektiv som är viktiga ur ett övergripande finansiellt perspektiv. Dessa fyra är: Kontrollen över finansiella utvecklingen, långsiktig betalningsberedskap, kortsiktig betalningsberedskap och riskförhållande. Varje aspekt mäts via de fyra närmaste liggande nyckeltal i profilen. Detta innebär att varje nyckeltal i den finansiella profilen ingår i två perspektiv.

Långsiktig handlingsberedskap – Det första perspektivet handlar om att redovisa vilken finansiell motståndskraft kommunen har på lång sikt i förhållande till övriga kommuner i grupperna. Alla perspektiv i profilen är relaterade till hur kommunen befinner sig i förhållande övriga kommuner i grupperna. I perspektivet ingår nyckeltalen skattesats, soliditet, skattefinansieringsgraden av investeringarna och ”genomsnittligt resultat under de tre senaste åren”.

Kortsiktig handlingsberedskap – Det andra perspektivet redovisar vilken finansiell motståndskraft kommunen har på kort sikt. Det närmaste 1–2 åren fokuseras. I perspektivet ingår nyckeltalen finansiella nettotillgångar, kassalikviditet, budgetföljsamhet och resultat före extraordinära poster.

Riskförhållande – Med tredje perspektivet risk avses hur kommunen är exponerad finansiellt. En god ekonomisk hushållning innefattar att kommunen i kort- och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. I perspektivet ingår nyckeltalen skattesats, soliditet, finansiella nettotillgångar och kassalikviditet.

Kontroll över det finansiella utvecklingen – med det fjärde perspektivet kontroll avses avslutningsvis hur kommunen klarar av att kontrollera sitt finansiella resultat. I perspektivet ingår nyckeltalen budgetföljsamhet, resultat före extraordinära poster, skattefinansieringsgraden av investeringarna och ”genomsnittligt resultat under de tre senaste åren”.

Finansiella nyckeltal

Här följer beskrivningar av de i texten och profilerna förekommande finansiella nyckeltalen.

Borgensåtagande – redovisar de borgensåtaganden som kommunen redovisar inom linjen. Borgensåtagandena divideras med verksamhetens bruttokostnader för att jämförelser skall kunna ske mellan de analyserade kommunerna. Borgensåtagandena ingår inte i den finansiella profilen.

Budgetföljsamhet – avvikelsen mellan budgeterat verksamhetens nettokostnader och redovisat verksamhetens nettokostnader. Avvikelsen divideras med verksamhetens bruttokostnader för att jämförelser skall kunna ske mellan de analyserade kommunerna. För att erhålla högsta betyg i

profilen, skall budgetavvikelsen vara så liten som möjligt. Positiv budgetavvikelse medför dock minst en 3:a.

Finansiella nettotillgångar – omfattar alla finansiella tillgångar och skulder i balansräkningen som kommunen beräknas omsätta på tio års sikt (omsättningstillgångar + långfristiga fordringar + långfristiga placeringar – kortfristiga och långfristiga skulder). Måttet divideras med verksamhetens bruttokostnader för att jämförelser skall kunna ske mellan de analyserade kommunerna. Måttet speglar en tidsrymd som ligger någonstans mellan likviditetsmåten och soliditeten. Man skulle kunna uttrycka det som ”medellång betalningsberedskap”.

Kassalikviditet – ett mått på hur god kommunens kortsiktiga betalningsberedskap är. Måttet räknas fram genom att likvida medel och kortfristiga fordringar divideras med kortfristiga skulder.

Nettokostnadsandelen – visar hur stor andel av skatteintäkterna och de generella statsbidragen som har gått åt till att finansiera verksamhetens nettokostnader inklusive avskrivningar och finansnetto. 100% innebär att skatteintäkter och generella statsbidrag precis täcker den löpande driften.

Investeringsvolym – Årets investeringar har ställts i förhållande till verksamhetens nettokostnader för att det skall gå att jämföra kommunerna emellan.

Resultat före extraordinära poster – summan av kommunens samtliga intäkter och kostnader under året exklusive extraordinära poster (poster av engångskaraktär som uppgår till väsentligt belopp och inte har med den ordinarie verksamheten att göra). Resultatet har dividerats med verksamhetens bruttokostnader för att jämförelser skall kunna göras mellan de analyserade kommunerna.

Genomsnittligt resultat före extraordinära poster under de tre senaste åren – beskriver kommunens genomsnittliga resultat under de tre senaste åren. Resultatet har dividerats med verksamhetens bruttokostnader för att jämförelser mellan de analyserade kommunerna ska kunna göras.

Skattefinansieringsgrad – beskriver hur stor andel av årets nettoinvesteringar som kommunen kan finansiera med egna medel i form av återstående skatteintäkter. Egna medel räknas fram genom att resultatet före extraordinära poster tillförs årets avskrivningar. Kallas ibland självfinansieringsgrad.

Soliditet – eget kapital i förhållande till totala tillgångar. Beskriver hur kommunens långsiktiga betalningsstyrka utvecklas. Ju högre soliditet desto större finansiellt handlingsutrymme.

Finansiella profiler för Tyresö kommun

Syftet med den här analysen är att redovisa var Tyresös kommun befinner sig och hur kommunen har utvecklats finansiellt under 2009–2011 i förhållande till övriga kommuner i Stockholms län. Detta görs i form av en finansiell profil, vars uppgift är att spegla starka och svaga sidor hos den granskade kommunen i förhållande till kommunerna i länet.

Vad är den finansiella profilen?

Utgångspunkten för analysen som presenteras på de följande sidorna är de finansiella profiler i form av polardiagram som redovisas i mittspalten på denna sida. De innehåller dels åtta finansiella nyckeltal, dels fyra perspektiv som är viktiga när en kommuns ekonomi analyseras. De fyra perspektiven är långsiktig handlingsberedskap, kortsiktig handlingsberedskap, riskförhållande samt kontroll över den finansiella utvecklingen.

Genom att ta fram tre finansiella profiler för Tyresös kommun för 2009–2011 kan man på ett översiktligt sätt fastställa vilken finansiell utveckling och ställning kommunen har i förhållande till övriga 25 kommuner i länet. Den finansiella profilen är dock relativ, vilket innebär att om kommunen redovisar en 5:a i profilen, har man visserligen bland de starkaste värdena för nyckeltalet i det granskade länet, men värdet kan behöva förbättras för att nå t ex god ekonomisk hushållning. I allmänhet är det dock så att om kommunen får en 4:a eller en 5:a för ett nyckeltal i den finansiella profilen är styrkan på nyckeltalet oftast mer än tillfredsställande. Mer information om modellen och de nyckeltal som den innehåller finns i ett separat avsnitt i rapporten.

Inledningsvis i denna analys belyses hur ett antal finansiella nyckeltal har utvecklats över tid både för Tyresö och för genomsnittet i länet. Därefter följer en analys av hur den finansiella profilen har förändrats för kommunen mellan 2009 och 2011. Till sist ges en sammanfattande kommentar till Tyresös finansiella ställning och utveckling.

Några finansiella nyckeltal under 2009–2011

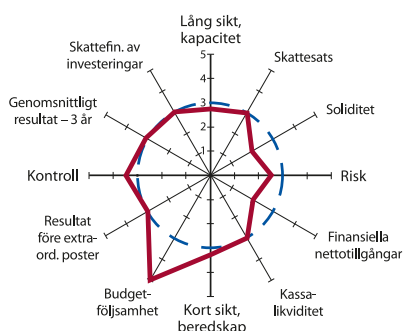
Resultat före extraordinära poster

En grundläggande förutsättning för att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning är att balansen mellan löpande intäkter och kostnader är god. Ett mått på balansen mellan de löpande intäkterna och kostnaderna är resultat före extraordinära poster. Detta resultat innehåller alla kommunens löpande kostnader och intäkter och bör i förhållande till verksamhetens bruttokostnader ligga runt 2% över en längre tidsperiod. Detta för att kommunen skall kunna bibehålla sin kort- och långsiktiga handlingsberedskap. För expansiva kommuner med stora investeringar bör resultatet dock ligga på mellan 3 och 4% om kommunens finansiella handlingsutrymme skall bibehållas.

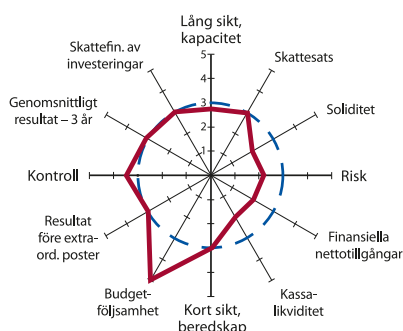
För nyckeltalet ”resultat före extraordinära poster i förhållande till verksamhetens bruttokostnader”, redovisade Tyresö ett förbättrat resultat mellan 2009 och 2011 med 2,0 procentenheter från 2,3% till 4,3%. Motsvarande genomsnittliga förändring för kommunerna i Stockholm var en förbättring, med 0,5 procentenheter från 2,5% till 3,0%. Slutsatsen av ovanstående är att Tyresö både uppvisade en starkare resultatutveckling mellan 2009 och 2011 och ett starkare resultat under 2011 jämfört med genomsnittet i länet.

Kommunen hade under 2011 det sjunde starkaste resultatet i länet. Detta innebar en 4:a i den finansiella profilen, vilket var en förbättring jämfört med de två föregående åren då kommunen fick en 3:a

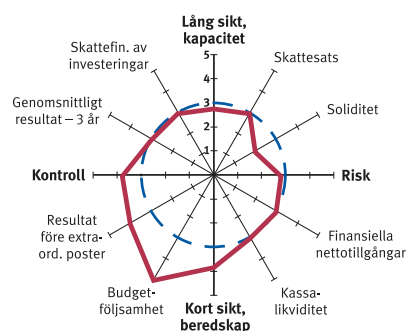
Tyresö 2009

Tyresö 2010

Tyresö 2011

Investeringar

Investeringsvolymen är ett nyckeltal som tillsammans med resultatet förklarar utvecklingen för flera balansräkningsorienterade nyckeltal, exempelvis soliditet, som återfinns i en finansiell analys. För att investeringsvolymen skall bli jämförbart mellan kommunerna i länet har investeringarna relaterats till verksamhetens nettokostnader. En genomsnittlig svensk kommun ligger under en längre period, 5–10 år, runt 7-8%, när det gäller detta nyckeltal. Variationerna mellan enskilda år är dock oftast stora, speciellt i mindre kommuner, där större investeringar påverkar de enskilda åren. Siffrorna kan också påverkas om en kommun har mycket av sin investeringstyngda verksamhet i bolagsform.

Relateras Tyresös investeringar till verksamhetens nettokostnader, framgår att kommunen sammanlagt under de tre åren mellan 2009–2011 hade en total investeringsvolym som var något högre jämfört med genomsnittet i länet. Kommunen investerade för 8%, 9% och 17% av verksamhetens nettokostnader, vilket innebar att Tyresö i genomsnitt investerade för 11,4% av dess nettokostnader per år under perioden. Genomsnittsvärdena för länet uppgick till 10%, 11% och 11%. Detta gav ett genomsnittligt värde för länet på 10,7% per år mellan 2009 och 2011.

Skattefinansieringsgrad av investeringarna

När den löpande driften har finansierats, bör en tillräckligt stor andel av skatteintäkterna återstå för att kunna finansiera årets investeringar. Detta mäts genom nyckeltalet ”skattefinansieringsgraden av investeringarna”. Redovisas ett värde hos nyckeltalet på 100% eller mer, innebär det att kommunen kan skattefinansiera samtliga investeringar som genomförts under året. Detta stärker då kommunens finansiella handlingsutrymme. Allt över 100% kan användas till att amortera av kommunens skulder och/eller stärka likviditeten.

För länets kommuner i genomsnitt, uppgick skattefinansieringsgraden av årets investeringar till 83%, 105% samt 89% under de tre studerade åren. Detta gav en genomsnittlig skattefinansieringsgrad på 93%. Tyresö siffror uppgick till 81%, 83% och 53%. Det innebar en genomsnittlig skattefinansieringsgrad på 72%. I jämförelse med länets snitt var Tyresös skattefinansieringsgrad svagare under perioden, kommunen hade dock en något högre investeringsvolym relativt genomsnittet.

När det gäller poängen för skattefinansieringsgraden av investeringar i den finansiella profilen, har kommunen under hela perioden legat på en 3:a

Soliditet inkl. pensionsavsättningar och löneskatt inom linjen

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med skatteintäkter. Ju högre soliditet, desto mindre skuldsättning har kommunen. I denna rapport används ”soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser och särskild löneskatt” för att få med de pensionsförpliktelser med vidhängande löneskatt som återfinns utanför balansräkningen. Det ger en bättre bild av kommunens totala långsiktiga finansiella handlingsutrymme.

Tyresö hade 2011 en soliditet som var lägre jämfört med snittet i länet. Soliditeten inklusive samtliga pensionsförpliktel-

ser och särskild löneskatt uppgick till -3% för Tyresö jämfört med genomsnittet som uppgick till 14%.

Mellan 2009 och 2011 uppvisade Tyresö utvecklingsmässigt samma trend som snittet bland kommunerna i länet. Kommunen redovisade en förbättrad soliditet med 7 procentenheter från -10% till -3%, medan den genomsnittliga soliditeten i länet stärktes med 2 procentenheter, från 12% till 14%. En viktig förklaring till förbättringen i länet var minskade åtaganden mellan 2009 och 2010 för de pensionsförpliktelser som är äldre än 1998 och som ligger utanför balansräkningen.

Jämförs dock 2010 med 2011, föll soliditeten i länet med 3 procentenheter. En viktig förklaring till detta var ökade åtaganden för pensionsförpliktelserna på grund av en förändrad diskonteringsränta under 2011.

Tyresö hade 2011 den 7:e svagaste soliditeten i länet. Detta innebar en 2:a i den finansiella profilen, vilket var samma som under 2009 och 2010.

Kassalikviditet

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortsiktiga handlingsberedskap. En oförändrad eller ökande kassalikviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att kommunens totala finansiella handlingsutrymme har stärkts.

Mellan 2009 och 2011 förbättrade Tyresö kassalikviditeten med 51 procentenheter från 55% till 106%. Den genomsnittliga kassalikviditeten bland kommunerna i länet förbättrades också under perioden, med 8 procentenheter från 77% till 85%. Detta innebar att likviditeten under perioden i Tyresö utvecklades klart starkare än snittet i länet, dock från en lägre nivå.

Normalt eftersträvas ett riktvärde på 100% för kassalikviditeten. Det innebär att korta tillgångar är lika stora som korta skulder. Tyresös nivå på 106% är dock god ur risksynpunkt, eftersom det i kommunernas kortfristiga skulder ingår en semesterlöneskuld som utgör ca 30–40% av de kortfristiga skulderna. Den förändras normalt inte i någon större omfattning under året och utgör därför ingen större belastning på likviditeten. Detta innebär att en nivå på över 60% tryggar den kortsiktiga betalningsberedskapen för kommuner med ett normalt likviditetsflöde.

Tyresö likviditetsutveckling och -nivå innebar att kommunen i den finansiella profilen, sett över hela perioden, låg på en 3:a.

Det är dock viktigt att kassalikviditeten studeras ihop med nyckeltalet soliditet eftersom likviditeten kan förbättras via upplåning. Detta stärker kommunens kortsiktiga betalningsberedskap men försämrar samtidigt den långsiktiga betalningsberedskapen. För Tyresös del har både soliditeten och kassalikviditeten förbättrats under perioden.

Finansiella nettotillgångar

I måttet finansiella nettotillgångar ingår alla finansiella tillgångar och skulder i balansräkningen som kommunen beräknas omsätta på 10–20 års sikt, nämligen långfristiga fordringar och placeringar, omsättningstillgångar samt

kort- och långfristiga skulder. Nettot av dessa relateras sedan till verksamhetens bruttokostnader för att det skall bli jämförbart kommunerna emellan. Måttet är viktigt, eftersom det speglar den finansiella handlingsberedskap som ligger någonstans mellan de kortsiktiga likviditetsmåten och det långsiktiga soliditetsmålet. I måttet elimineras också vidareutlåning inom koncernen, eftersom såväl fordrings- som skuldsidan inkluderas i måttet.

Tyresö redovisade under perioden försvagade finansiella nettotillgångar med 3 procentenheter från -21% till -24%. Detta innebär att kommunens skulder överstiger kommunens finansiella tillgångar. Jämfört med genomsnittet i länet har Tyresö svagare finansiella nettotillgångar. De finansiella nettotillgångarna i länet försvagades under perioden med 7 procentenheter från 1% till -6%. Detta innebar att kommunen fick en 3:a i den finansiella profilen under 2011, vilket var en förbättring jämfört med 2009 och 2010 då kommunen fick en 2:a.

Skattesats

Skattesats är ett nyckeltal som speglar kommunens långsiktiga handlingsberedskap i förhållande till övriga kommuner i länet, eftersom en jämförelsevis låg skattesats innebär en potential att stärka intäktsidan genom ett ökat skatteuttag. Det är samtidigt viktigt att klargöra att storleken på skatteuttaget i stor utsträckning är en ideologisk fråga.

Tyresö skattesats låg 2011 på 19,48 kr. Det var 35 öre högre än genomsnittet bland Stockholms läns kommuner, vilket uppgick till 19,13 kr. Tyresö hade under 2011 den 13:e högsta skatten i länet. Detta innebar att kommunen fick en 3:a i den finansiella profilen, vilket var samma som under 2009 och 2010.

Skattesatsen i de olika kommunerna låg i länet under 2011 mellan 17,12 kr och 20,28 kr. Lägst primärkommunal skatt

hade Solna med 17,12 kr följda av och Danderyd med 17,20 kr. Högst skatt hade Värmdö med 20,28 kr följda av Botkyrka och Södertälje med 20,13 kr.

Den genomsnittliga skattesatsen i länet förändrades mellan 2009 och 2011 från 19,17 kronor till 19,13 kronor på grund av skattesänkningar i Hanninge, Lidingö, Sigtuna, Vaxholm och Österåker.

Budgetföljsamhet

Budgetföljsamheten är ett mått på kommunens finansiella kontroll. Budgetavvikelsen bör ligga så nära noll som möjligt. Den mäts mot resultat 1 eller verksamhetens nettokostnader. Avvikelsen ställs sedan i relation till verksamhetens bruttokostnader för att det skall gå att jämföra kommunerna.

För Tyresö uppgick detta mått år 2011 till 0,1%, vilket var en större budgetavvikelse än under 2010, då avvikelsen var 0,0%. Under 2009 redovisades en avvikelse på 0,2%. För länets kommuner i genomsnitt uppgick budgetavvikelsen relaterad till verksamhetens bruttokostnader till 1,2% under 2009, 0,8% under 2010 och -0,0 under 2011. Det innebar att den genomsnittliga budgetavvikelsen i länet blev allt lägre. Tyresös uppvisade en budgetavvikelse som var relativt konstant under perioden.

Poängen för budgetföljsamhet i profilen för Tyresö mellan 2009 och 2011 låg på 5:a under samtliga av de granskade åren

Borgensåtagande

Borgensåtagande i förhållande till verksamhetens bruttokostnader är ett risknyckeltal. Kommuner med höga borgensåtaganden bör ha god kontroll på de kommunala bolag som kommunen har gått i borgen för. Nyckeltalet finns inte i den finansiella profilen, men redovisas här för att ytterligare komplettera analysen.

Finansiella nyckeltal

Nyckeltalen redovisas i procent om inget anges

	2009		2010		2011	
	Stockholms län	Tyresö kommun	Stockholms län	Tyresö kommun	Stockholms län	Tyresö kommun
Verksamhetens nettokostnader/skatteintäkter	94,3	93,2	92,5	92,5	92,4	90,1
Avskrivningar/skatteintäkter	3,8	3,6	4,0	3,6	3,9	3,6
Finansnetto/skatteintäkter	-1,2	0,5	-1,0	0,5	0,3	1,4
Verksamhetens nettokostnader/skatteintäkter	96,9	97,3	95,5	96,5	96,6	95,0
Skattefinansieringsgrad av investeringar	83	81	105	83	89	53
Nettoinvesteringar/verksamhetens nettokostnader	10	8	11	9	11	17
Resultat före extraordinära poster/verksamhetens kostnader	2,5	2,3	3,8	2,9	3,0	4,3
Årets resultat/verksamhetens kostnader	2,3	2,3	3,7	2,9	2,9	4,3
Genomsnittligt resultat för extraordinära poster under de tre senaste åren/verksamhetens kostnader	2,5	2,4	2,7	2,5	3,1	3,2
Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt	12	-10	17	-4	14	-3
Finansiella nettotillgångar/verksamhetens kostnader	1	-21	-1	-20	-6	-24
Kassalikviditet	77	55	78	48	85	106
Primärkommunal skattesats (kr)	19,17	19,48	19,17	19,48	19,13	19,48
Borgensåtagande/verksamhetens kostnader	44	64	43	78	40	81
Budgetavvikelse för verksamhetens nettokostnader/verksamhetens kostnader	1,2	0,2	0,8	0,0	0,0	0,1

Tyresö hade 2011 beviljat klart högre borgensåtaganden jämfört med snittet bland kommunerna i Stockholms län. Relateras borgensåtagandena till verksamhetens bruttokostnader, redovisade Tyresö ett värde på 81%. Genomsnittet i länet låg på 40%. Under 2009 uppgick detta mått i länet till 44%, vilket innebär att de genomsnittliga beviljade borgensåtagandena i länet minskade med 4 procentenheter under perioden. Tyresös borgensåtaganden uppgick under 2009 till 64%, det innebär att kommunen ökade sina åtaganden med 17%.

Den finansiella profilens utveckling 2009–2011

Den finansiella profilen innehåller, förutom åtta nyckeltal, också fyra perspektiv som var för sig är viktiga när en kommuns finansiella ställning och utveckling analyseras. De fyra perspektiven är långsiktig handlingsberedskap, kortsiktig handlingsberedskap, riskförhållande samt kontroll över den finansiella utvecklingen. Perspektivens poäng utgörs av de fyra nyckeltalen som är placerade närmast perspektivet i den finansiella profilen. Det innebär att varje nyckeltal i profilen ingår i två olika perspektiv.

Tyresö har i profilen under perioden förbättrat poängen för tre av fyra perspektiv, nämligen för kontroll samt riskförhållande och kortsiktig handlingsberedskap. Förklaringen till detta var att poängen för nyckeltalen resultat före extraordinära poster och de finansiella nettotillgångarna stärkte sin poäng under perioden. Det fjärde perspektivet, långsiktig handlingsberedskap, förblev poängmässigt oförändrad under perioden.

Sammanfattningsvis kan konstateras att Tyresös finansiella profil under 2011 var stark utifrån perspektiven kontroll och kortsiktig handlingsberedskap. Däremot var perspektiven

för riskförhållande och långsiktig handlingsberedskap något svagare än genomsnittet.

Tyresös finansiella utveckling har under den studerade treårsperioden resulterat i en förbättrad finansiell profil. Detta innebär att utifrån profilen, jämfört med snittet i länet, hade Tyresö vid utgången av 2011 ett starkare finansiellt utgångsläge jämfört med 2009.

Avslutande kommentar

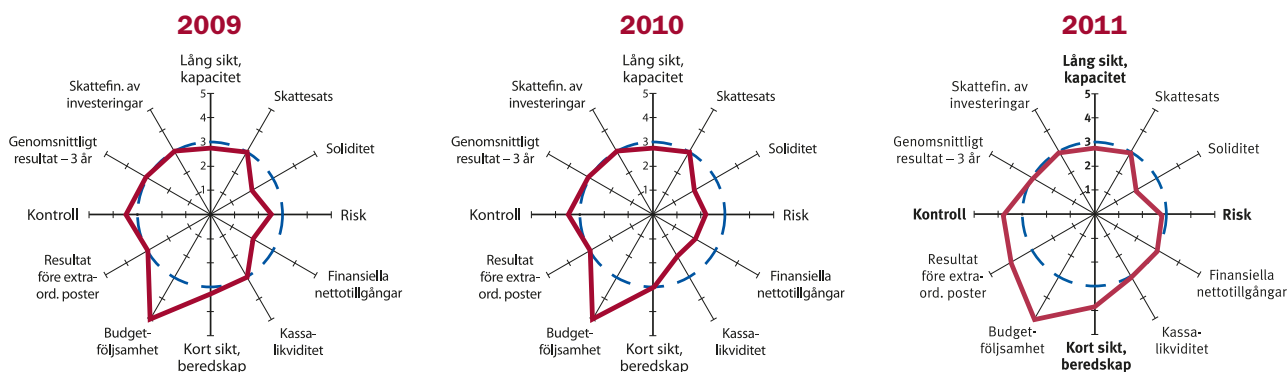
Merparten av kommunerna i Stockholms län och i och de flesta kommunerna i Sverige redovisade under 2011 en vikande resultatnivå. Detta var fullt naturligt, då 2009 och 2010 innehöll betydande engångsintäkter i form av bland annat ett tillfälligt konjunkturstöd. En annan anledning till resultatförsämringen under 2011, var ökade åtaganden för pensionsförpliktelserna på grund av en förändrad diskonteringsränta.

Tyresö uppvisade en förbättrad resultatnivå under perioden. Kommunens resultat har under den studerade tre årsperioden legat på en sådan nivå att den kan anses uppfylla grundläggande krav på god ekonomisk hushållning i en kommun. Tyresö bör bibehålla den resultatnivå över tid, detta för att ytterligare stärka sin soliditet och sitt finansiella handlingsutrymme.

Många kommuner står inför stora investeringar de närmaste åren. De större investeringar som gjordes under 1960- och 1970-talen i infrastruktur och lokaler måste nu refinansieras. Dessutom måste många fastigheter och anläggningar anpassas till nya driftsmetoder som utvecklats för att bedriva verksamheten effektivt. Detta bör även gälla för Tyresö och bör beaktas när framtida ekonomisk planering genomförs.

Finansiella profiler för Tyresö kommun...

...i förhållande till Stockholms län

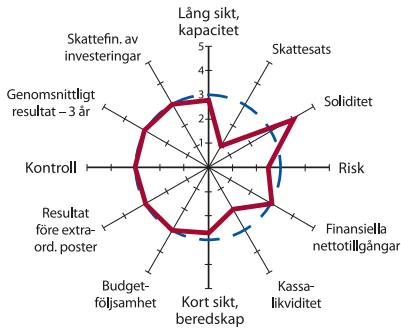
...i förhållande till riket

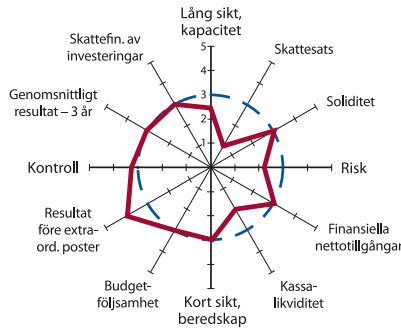
Finansiella profiler 2009–2011

Kommunerna i Stockholms län

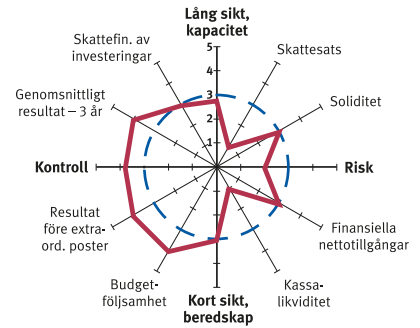
Botkyrka 2009

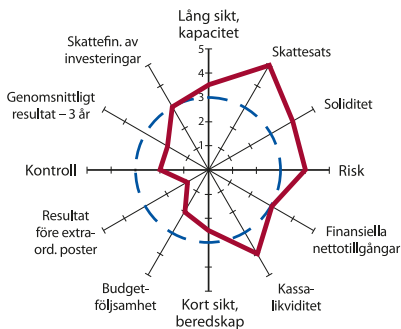
Botkyrka 2010

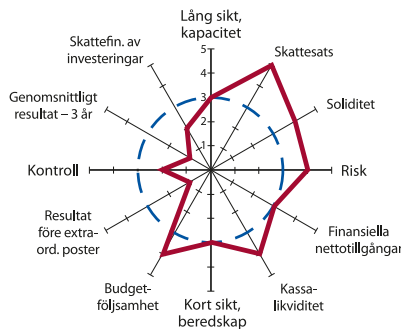
Botkyrka 2011

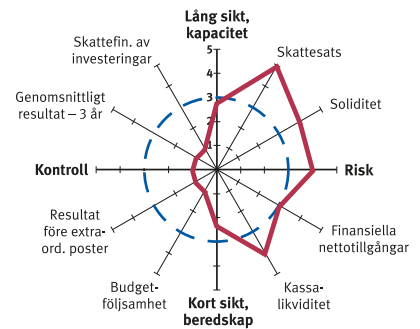
Danderyd 2009

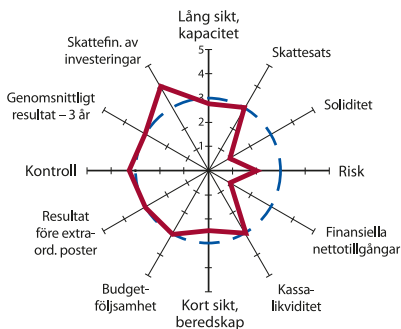
Danderyd 2010

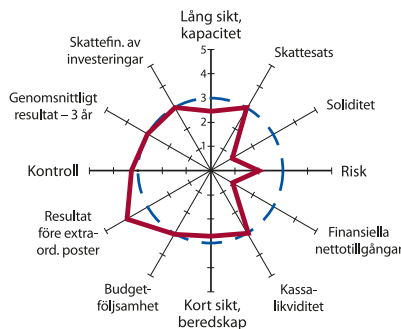
Danderyd 2011

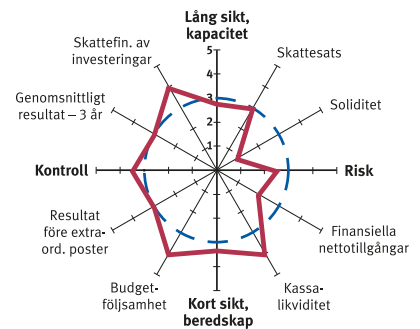
Ekerö 2009

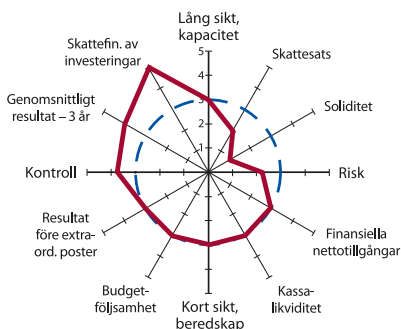
Ekerö 2010

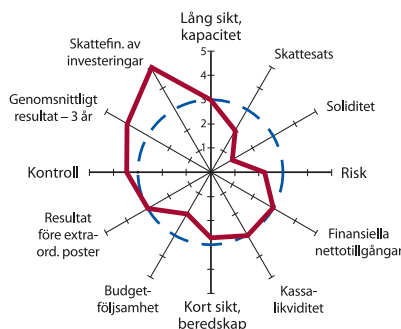
Ekerö 2011

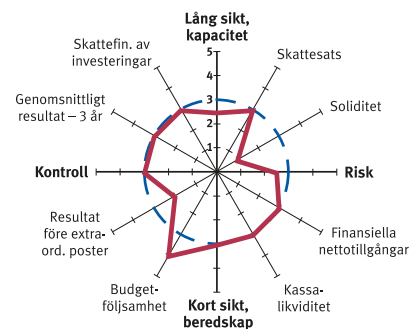
Haninge 2009

Haninge 2010

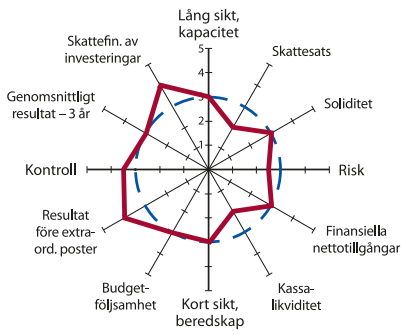

Haninge 2011

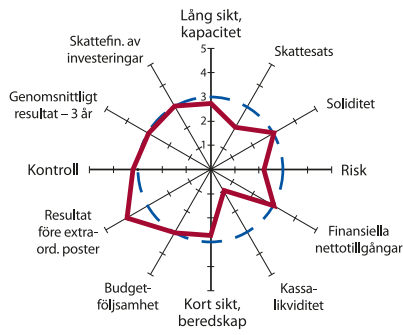

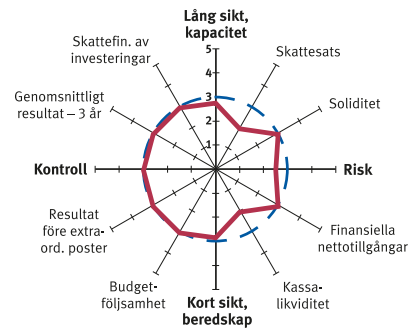
Norrköping 2009

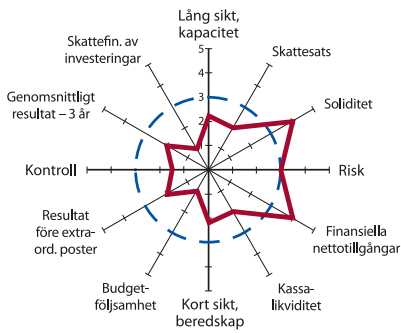
Norrköping 2010

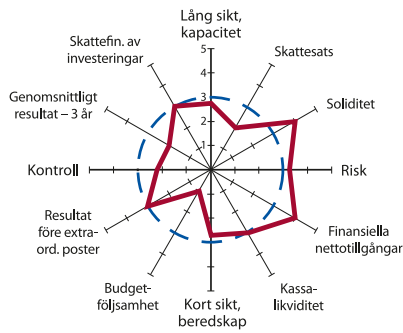
Norrköping 2011

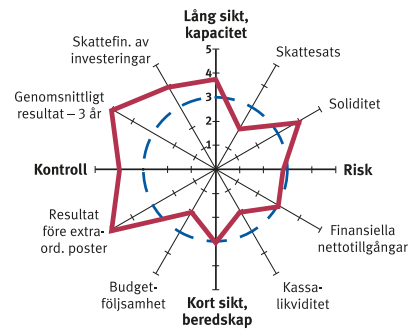
Nykvarn 2009

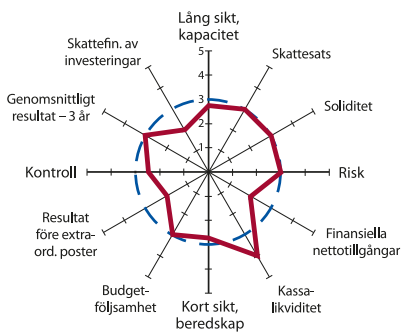
Nykvarn 2010

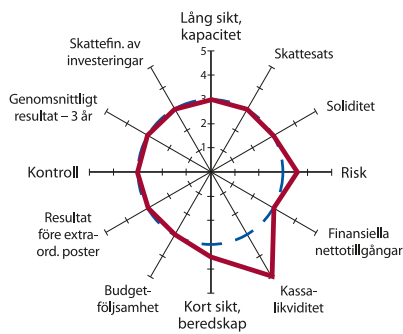
Nykvarn 2011

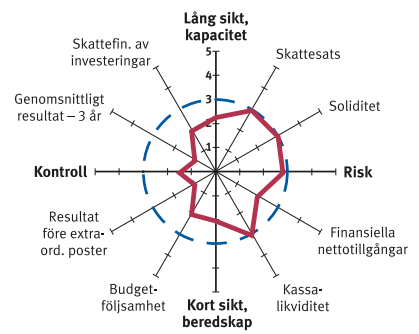
Nynäshamn 2009

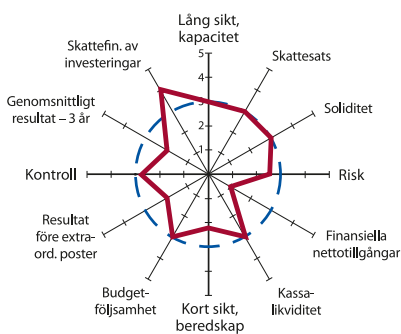
Nynäshamn 2010

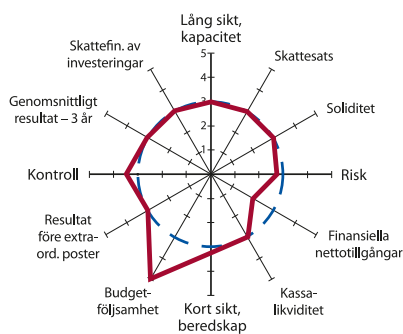
Nynäshamn 2011

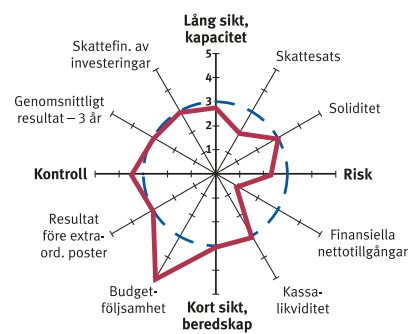
Salem 2009

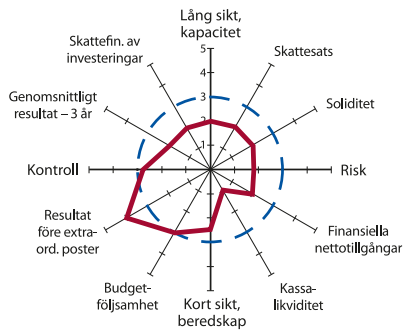
Salem 2010

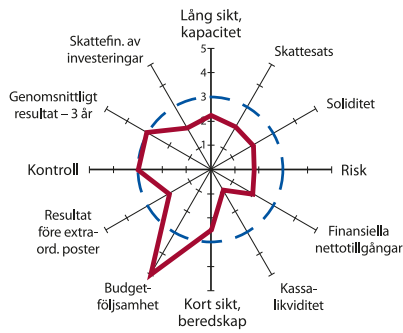
Salem 2011

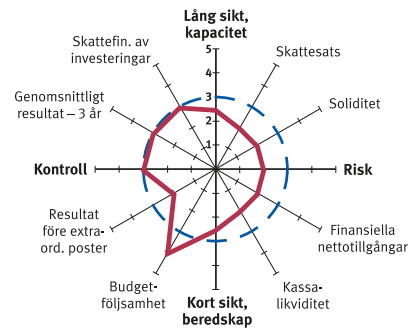
Sigtuna 2009

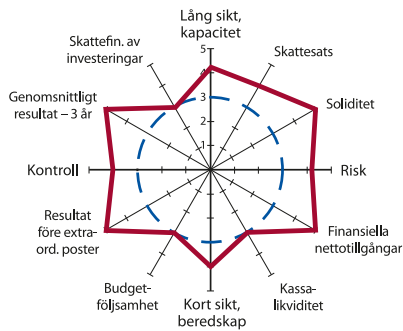
Sigtuna 2010

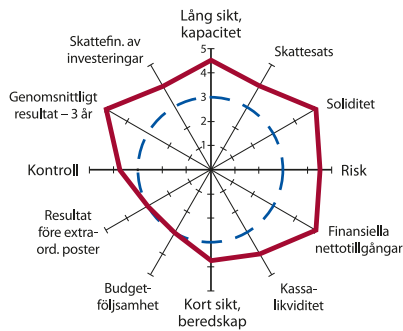
Sigtuna 2011

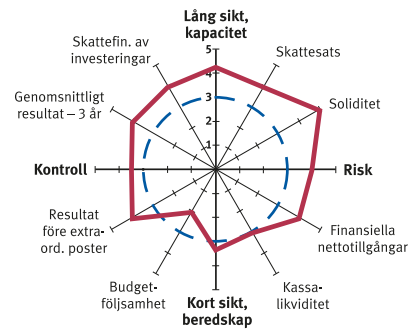
Sollentuna 2009

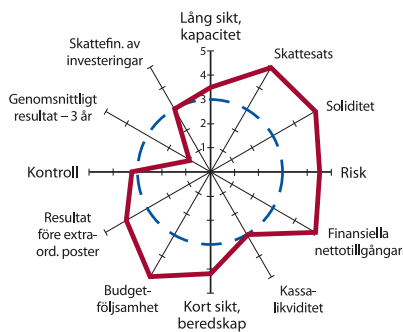
Sollentuna 2010

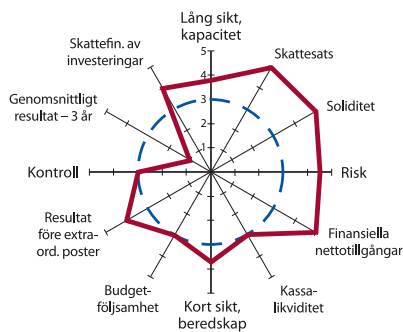
Sollentuna 2011

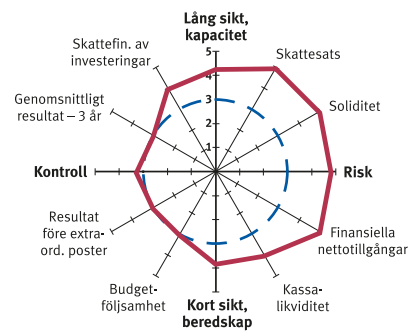
Solna 2009

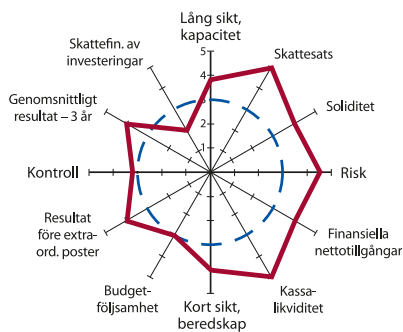
Solna 2010

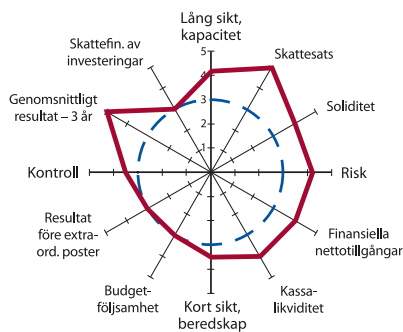
Solna 2011

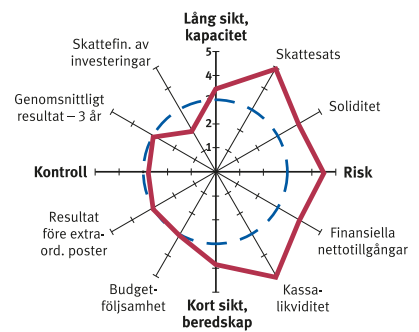
Stockholm 2009

Stockholm 2010

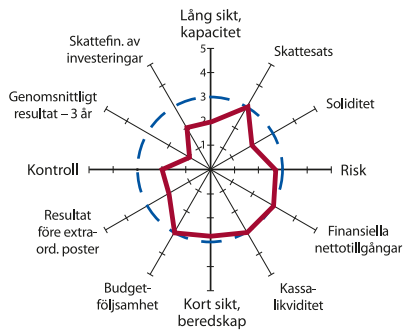
Stockholm 2011

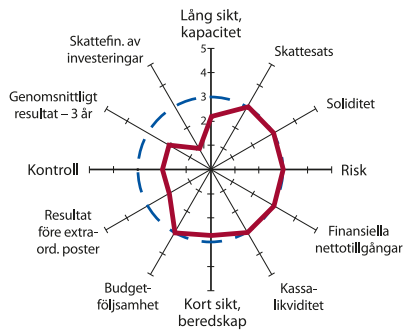

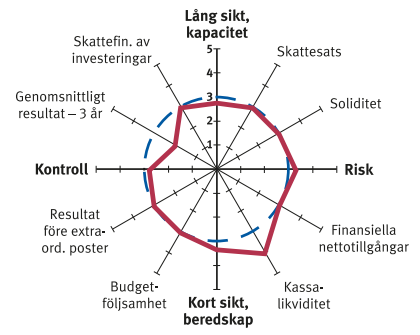
Upplands-Bro 2009

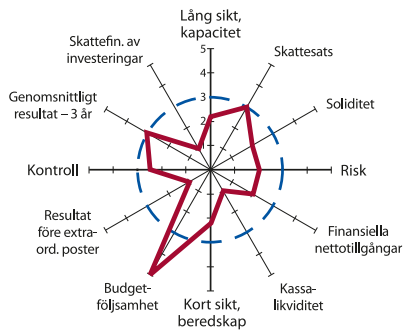
Upplands-Bro 2010

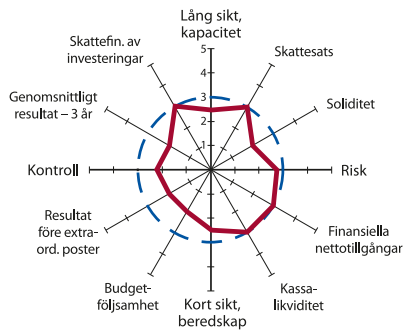
Upplands-Bro 2011

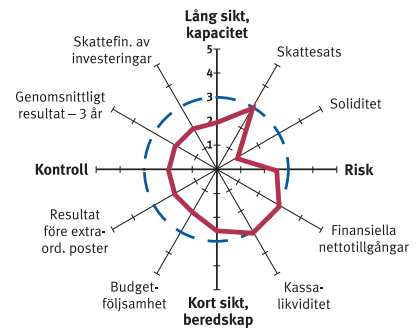
Upplands Väsby 2009

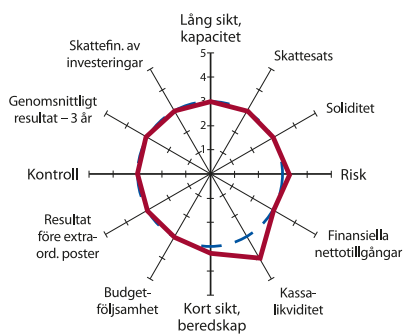
Upplands Väsby 2010

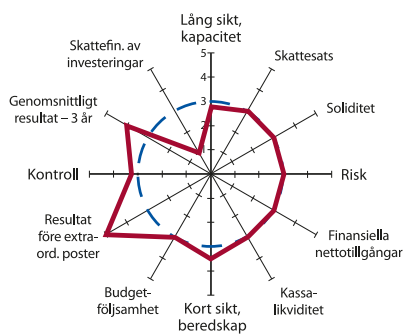
Upplands Väsby 2011

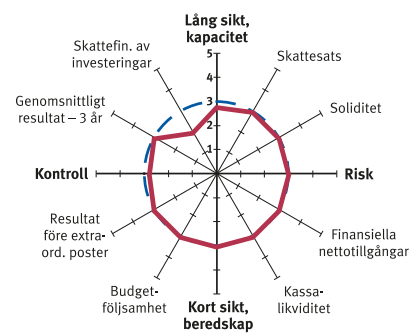
Vallentuna 2009

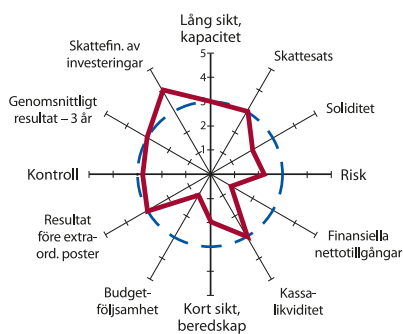
Vallentuna 2010

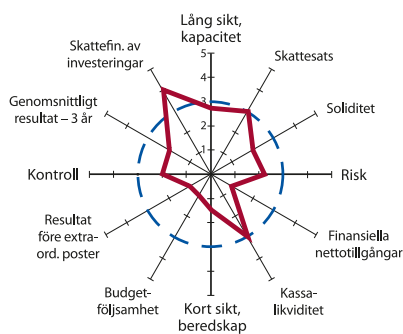
Vallentuna 2011

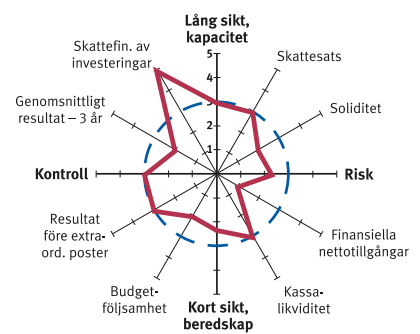
Vaxholm 2009

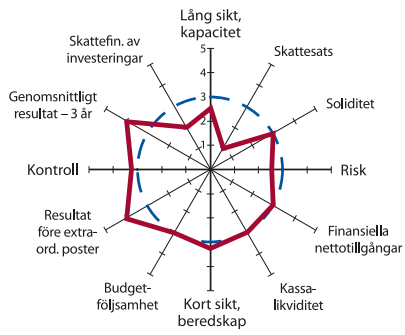
Vaxholm 2010

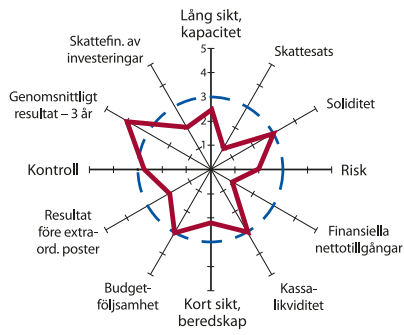
Vaxholm 2011

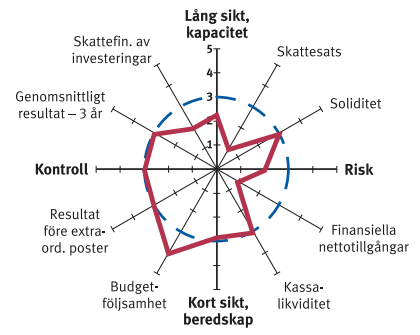
Värmdö 2009

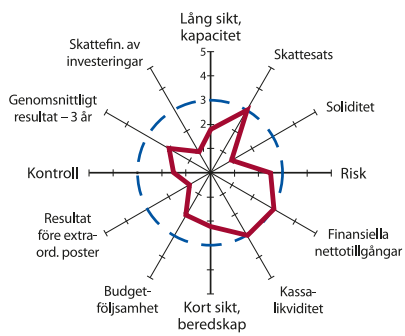
Värmdö 2010

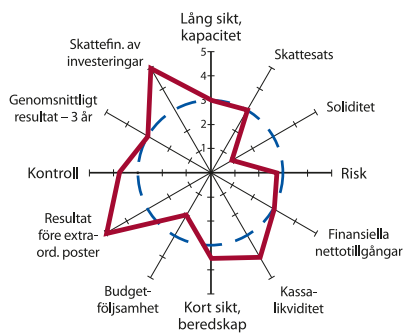
Värmdö 2011

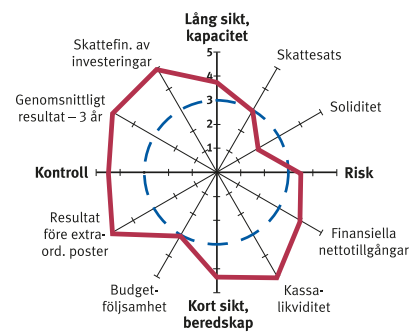
Österåker 2009

Österåker 2010

Österåker 2011

Finansiella nyckeltal 2011

Skattesats (kr)	
Botkyrka	20,13
Danderyd	17,20
Ekerö	19,23
Haninge	19,78
Huddinge	19,95
Järfälla	18,63
Lidingö	18,62
Nacka	18,26
Norrtälje	20,12
Nykvarn	19,95
Nynäshamn	19,83
Salem	19,90
Sigtuna	19,98
Sollentuna	18,20
Solna	17,12
Stockholm	17,48
Sundbyberg	19,03
Söde tälje	20,13
Tyresö	19,48
Täby	17,63
Upplands Väsby	19,18
Upplands-Bro	19,58
Vallentuna	18,98
Vaxholm	19,78
Värmdö	20,28
Österåker	18,90
Medel	19,13

Budgetavvikelse verksamhetens nettokostnader i relation till verksamhetens bruttokostnader (%)	
Botkyrka	-0,1
Danderyd	-2,8
Ekerö	0,4
Haninge	0,3
Huddinge	1,4
Järfälla	-3,2
Lidingö	2,2
Nacka	-3,3
Norrtälje	1,5
Nykvarn	-1,7
Nynäshamn	-1,8
Salem	0,1
Sigtuna	-0,1
Sollentuna	-1,1
Solna	1,7
Stockholm	3,4
Sundbyberg	-1,8
Söde tälje	2,1
Tyresö	0,1
Täby	1,1
Upplands Väsby	-1,4
Upplands-Bro	1,3
Vallentuna	1,1
Vaxholm	-1,2
Värmdö	-0,3
Österåker	2
Medel	0,0

Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser (%)	
Botkyrka	23
Danderyd	31
Ekerö	-13
Haninge	-16
Huddinge	17
Järfälla	-1
Lidingö	42
Nacka	7
Norrtälje	15
Nykvarn	32
Nynäshamn	-1
Salem	15
Sigtuna	-10
Sollentuna	56
Solna	55
Stockholm	34
Sundbyberg	55
Söde tälje	6
Tyresö	-3
Täby	28
Upplands Väsby	-13
Upplands-Bro	1
Vallentuna	16
Vaxholm	-10
Värmdö	4
Österåker	-11
Medel	14

Resultat före extraordinära poster/verksamhetens kostnader (%)	
Botkyrka	3,4
Danderyd	-2,7
Ekerö	2,8
Haninge	1,1
Huddinge	4,9
Järfälla	-1,3
Lidingö	5
Nacka	-0,6
Norrtälje	2,3
Nykvarn	15,8
Nynäshamn	-1,2
Salem	2,7
Sigtuna	1,4
Sollentuna	5
Solna	2,8
Stockholm	2,7
Sundbyberg	9,1
Söde tälje	1,2
Tyresö	4,3
Täby	1,8
Upplands Väsby	0,8
Upplands-Bro	2,4
Vallentuna	2,1
Vaxholm	2,2
Värmdö	1,8
Österåker	7
Medel	3,0

Samtliga nyckeltal förklaras på sidan 14.

Finansiella nettotilgångar (%)	
Botkyrka	0
Danderyd	-9
Ekerö	-32
Haninge	7
Huddinge	31
Järfälla	-24
Lidingö	17
Nacka	-39
Norrtälje	2
Nykvarn	-11
Nynäshamn	-25
Salem	-41
Sigtuna	-29
Sollentuna	18
Solna	84
Stockholm	20
Sundbyberg	40
Söde tälje	33
Tyresö	-24
Täby	4
Upplands Väsby	-19
Upplands-Bro	2
Vallentuna	-21
Vaxholm	-80
Värmdö	-63
Österåker	12
Medel	-6

Resultat före extraordinära poster under de tre senaste åren/ verksamhetens kostnader tre senaste åren (%)	
Botkyrka	3,6
Danderyd	-0,6
Ekerö	3,5
Haninge	2,5
Huddinge	4,2
Järfälla	0,6
Lidingö	4,2
Nacka	2,1
Norrtälje	3,3
Nykvarn	6,5
Nynäshamn	0,9
Salem	2,6
Sigtuna	2,3
Sollentuna	4,8
Solna	3,5
Stockholm	3,3
Sundbyberg	8,1
Södertälje	1
Tyresö	3,2
Täby	3,5
Upplands Väsby	1,1
Upplands-Bro	1,8
Vallentuna	3,5
Vaxholm	2
Värmdö	2,9
Österåker	5,2
Medel	3,1

Kassalikviditet (%)	
Botkyrka	22
Danderyd	122
Ekerö	108
Haninge	85
Huddinge	21
Järfälla	60
Lidingö	63
Nacka	29
Norrtälje	47
Nykvarn	52
Nynäshamn	68
Salem	68
Sigtuna	43
Sollentuna	106
Solna	116
Stockholm	150
Sundbyberg	132
Söde tälje	16
Tyresö	106
Täby	200
Upplands Väsby	70
Upplands-Bro	113
Vallentuna	79
Vaxholm	65
Värmdö	89
Österåker	174
Medel	85

Skattefinansieringsgrad av investeringarna (%)	
Botkyrka	85
Danderyd	23
Ekerö	137
Haninge	51
Huddinge	181
Järfälla	17
Lidingö	117
Nacka	18
Norrtälje	64
Nykvarn	132
Nynäshamn	28
Salem	100
Sigtuna	84
Sollentuna	140
Solna	138
Stockholm	49
Sundbyberg	127
Söde tälje	108
Tyresö	53
Täby	45
Upplands Väsby	36
Upplands-Bro	54
Vallentuna	34
Vaxholm	167
Värmdö	30
Österåker	261
Medel	88

Samtliga nyckeltal förklaras på sidan 14.

Borgensåtagande/verksamhetens bruttokostnader (%)	
Botkyrka	54
Danderyd	4
Ekerö	33
Haninge	30
Huddinge	40
Järfälla	48
Lidingö	5
Nacka	1
Norrtälje	12
Nykvarn	1
Nynäshamn	64
Salem	25
Sigtuna	89
Sollentuna	1
Solna	97
Stockholm	2
Sundbyberg	106
Söde tälje	28
Tyresö	81
Täby	9
Upplands Väsby	47
Upplands-Bro	78
Vallentuna	35
Vaxholm	10
Värmdö	22
Österåker	120
Medel	40

Investeringar/verksamhetens nettokostnader (%)	
Botkyrka	11
Danderyd	10
Ekerö	6
Haninge	6
Huddinge	4
Järfälla	16
Lidingö	9
Nacka	22
Norrtälje	13
Nykvarn	21
Nynäshamn	4
Salem	9
Sigtuna	10
Sollentuna	7
Solna	5
Stockholm	12
Sundbyberg	14
Söde tälje	3
Tyresö	17
Täby	15
Upplands Väsby	12
Upplands-Bro	11
Vallentuna	17
Vaxholm	4
Värmdö	21
Österåker	4
Medel	10,9

Samtliga nyckeltal förklaras på sidan 14.

Kommunforskning i Västsverige

är en organisation som bedriver forskning inom området ekonomi och organisation i kommuner och landsting. Organisationen och verksamheten är uppbyggd kring ett samarbetsavtal mellan kommuner och landsting samt universitet och högskolor i Västsverige. Syftet med samarbetsavtalet är att initiera forskning inom det nämnda området och därigenom bidra till att skapa en stark forskningsmiljö. KFi:s verksamhet idag kan delas in i områdena redovisning, organisering och styrning.

**KommunForskning
i Västsverige**